

VOOG

SEPTEMBER
1928.

Ideaalse keha ja rõõmsa
meeleolu saavutate, tarvitades
ilmakuulsat **Dr. KAISER'i**
originaal kehahoidjat

„Herstrau“

Saadaval kõikides linnades.

Tallinnas,

F. Karschensteini kontoris
Viru tän. 12. Tel. 13-41.

Narvas, Joala tän. 13, T. LAOS.

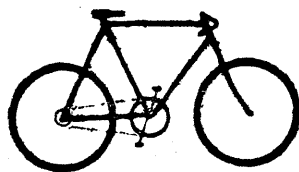
Rakveres, E. ELLERT.

Tartus, Alexandri tän. 8, H. HALLAP.

Viljandis, L. ABEL.

Pärnus, A. & E. GERBERSOHN.

Paides, K. MÜLLERSDORF.

Suures valikus

Kõige paremaid Englise jalgrattaid
„Tover“ jalgratta laternaid
karbiiti ja kõiki teisi jalgratta
osi ning elektri materjali võistle-
mata hindadega soovitab

Peeter Pallo

TALLINN,
Uus tänav nr. 4
telefon nr. 3-60.

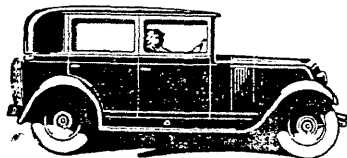
RENAULT

PEAESINDAJA EESTIS

„KONZENTRA“, ins. F. JOHN.

TALLINN, Pikk tän. Nr. 39. Tel. 8-62

Sõiduautomobiilid

4 — silindrilised 4/20 h. j. ; 8/45 h. j.

6 — silindrilised 6/30 h. j. ; 12/60 h. j.

Uuemad mudelid

„MONASIX“ ja „VIVASIX“

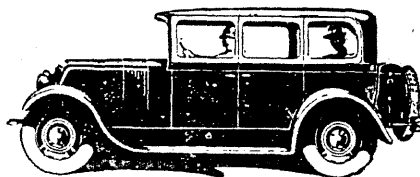
Vecautomobiilid

Kandejõud 600 kg. kuni 10 tonni

Bensiini- ja nahtamootorid.

Tuletõrje mootor- pumbad.

Tagavara osade ladu.

Müümise soodsatel järelmaksu tingimustel.

Näitusnumber

1928

97-2706

B. 7221

Altari ees.

Herman Bangi järel.

Seal ta on!

Sirutatakse kaelu, seatakse binokleid silmade ette. Peigmees läheb oma tunnistajatega läbi kiriku, läbi uudishimulikkude peade ja kokkusurutud kehade spaleeri. Ta on suur, pruuni-juukseline, võib olla liiaks kõhn. Kui täpsemalt vaadata, paistab ta silmade alt olevat maalitud — võib olla on need ainult sinised varjud. Teda saadab pealtvaatajast pealtvaatajani jutuosin; see on ta minevik, millest ta ümber sosisatakse.

„Kui vana võiks ta olla?“ — „Kolmekümneaastane . . . ta oli kord ilus, aga nüüd pole sest enam palju järel.“ — „Ei, see on õige, ta on ju päris paljaspea.“ — „Jah, pole ka ime . . .“

„Kus küll tütarlaps peaks olema?“ — „kes?“ — „Ma tundsin vaesekest üsna hästi, ta õmbles ju nõuniku juures . . .“ — „Ja siis too . . .“ — „Tütarlaps tuli siis nurganaistekodusse . . . Jumaluke, niisuguseid asju loeb ju alati „Teatajast!“

„Muidugi olid nad kihlatud, ma tean seda Augusta enese käest. Aga siis tühistas neiu kihluse, sest et . . . hm, ei, seda ei või rääkida . . . mees pidas end nii inetult ülal!“ — „Inetult?“ — „Jah, kord trepiruumis . . .“

Peigmees on jõudnud altari ette. Pead tõmmatakse tagasi, istutakse, jäädakse rahule. Toole täidavad enamasti daamid: perekonna vanad sõbrannad, noored tütarlapsed, kelle meelest otse jumalik on laulatust pealt vaadata, kohvitanted, kes tahavad tunnikese

surnuks lüüa, juhuslikud möödaminejad, kes kirikut vaatavad kui teatrit, õmblejannad, kes uurivad moode, teenijatüdrukud, kes tahavad imestleda või kadestada. Ja kõik toovad endaga kaasa tänavatolmu, rentslipori, argipäevaloba.

Kirik on üsna täis. Segane sosin, tasane jutusumin, mis tõuseb ja möönab, mõjub uinutavalt. Põlema süüda-

Odavasti müüa:

saalimööblid, Türgi diivanid, kuschetid, magamis- ja söögitoa sisseseaded, üksikud puhweti-, riide- ja raamatukapid, kirjutus-, söögitoa ja muud lauad, peegliga kapid ja tualetid, Wiinitoolid, waibad, pildid, pronkslühtrid ja n.uud.

Pikk 30, kõnetr. 32-69,

N. SOKOL'I

mööbliäris.

tud küünlajalgade tuli võitleb päeva-
valgusega, kirikus on hallkollane, külm
paiste. Thorvaldseni apostlid muutuvad
veel valjemaks ses hallkülmas valgus-
ses. Kristus altari kohal seisab nagu
ikka seal väljasirutatud kätega, kuna
ta rahvahulka palub selle asemel et
teda käskida. Gaasleekide virvendav
paiste toob elu näojoontesse.

Enne lõunat leidis siin matus aset.
Küünlajalad olid looriga kaetud, altari
ees seisis lilledega kaetud puusärk.
Muidu oli kõik samamoodi. All kirikus
jutusosin, salkkond mehi, kes ärist kõ-
nelevad, anekdoote jutustavad ja ka-
dunnust halba räägivad. Ja valjud apost-
lid vaatavad rahvahulka sama külma
pilguga, Kristus altari kohal sirutas
samu käsi samal kombel . . . Siin-seal
mõni niiske silm . . . muidu kõik sama-
moodi.

Rahvahulka tuleb elu. Sirutatakse
kaelu, tungitakse, tõugeldakse.

Daam sinises. Väga kogukas, suure
ümmarguse näoga ja äraunustamind-
lilledega juustes. Siis järgnevad väikeste
vaheaegadega ülejäänud võõrad, här-
rad närvilise värinaga põlvis, daamid
uhkelt, neljakandiliste suurte kleidi-
väljalõigetega, pikkade schleppidega ja
roosikimpudega käes. Pealtvaatajate
imestlussosin värvib põsed punaseks,
vaadatakse ringi, noogutatakse tutta-
vaile tervituseks

Seal on pruudi vënd, maalikunst-
nik. Ta on lasknud juukseid kähardada,
ta valge kaelaside on siidist ja väga
suur. Kuid ometi ei oska ta oma kuul-
sust õieti kanda ja on kübarat kaota-
mas, mida ta saamatult käes hoiab.

Viimaks tuleb peigmehe ema, nõu-
nikuproua, vanem daam, suur, kogu-
kas, terashallis laia schlepiga siidkleidis.

Sosistatakse edasi —

„Nõunik seisis ju pankroti ees . . .
Te teate tookord kriisi ajal . . . ja seal
ohverdas end ta proua.“ — „Ohverdas
end?“ — „Jah, tookord oli ta veel noor
ja haruldaset ilus . . .“ „Jumaluke, kas
on's võimalik!“ — „Jah, kui tahate
paremini teada.“

— „Ei, aga see on ju kole!“ — „Jah,
selles on teil õigus, aga see on siiski
tõsi. Proua reisis ülepea-kaela Londoni
ja siis päästeti ta mees konsul G. poolt
— ah, keegi majasõpradest on selle reisi
kohta teinud lõbusa värssi.“ — „Aga
nõunik?“ — „Ah, armas preili, nõu-
nik . . . Nii on need mehed.“

Inimesed muutuvad rahutuks, tõus-
takse ja istutakse jälle; istutakse ja
tõustakse jälle. Härrad pulmaseltskon-
nast kortsutavad laululehti käes, üks
või teine kordab mõttes kõnet, mida
ta tahab lauas pidada; keegi noor
mereväeohvitser edvistab daamiga roo-
sas; mõned haigutavad tagasihoidma-
tult, kaks üliõpilast lobisevad poolval-
jult ja naeravad oma parfüümitud tasku-
rättide taga Daamid istuvad kui selts-
konnalinnud õrrel. Gaasleegid heidavad
värisevat paistet pimestavaile värvi-
dele, valgeile pitsidele ja paljastele kä-
sivartele. Pinkidelt neelatakse neid
binoklitega.

„Ta tuleb!“

Kolm lööki uksele. Orel hakkab heli-
sema. All kirikus segadus ja rüselemine,
altari ees arglik põnevus. „Kuis kan-
nab ta schleppi.“

EESTI KAUB.-TÖÖST. A.-S.

„D. MIRVITZ ja POJAD“

TARTU

TALLINN

Räatuse t. 6, tel. 3-83.

S. Tartu mnt. 13, tel. 26-81.

Portselaan,

Suurim

Aluminium,

Kristall,

Alpakka,

Fajans,

Nikkel,

Klaas,

Teras,

Email,

Ilu,

Lambi

maja-, köögi- ja valgustustarvete äri Eestis.

Mõrsja on keskmist kasvu, tuhklblondi juuksega ja pehmete näojoontega. Ta nahk on kui kallis puuvili, huuled peenelt ümardunud, kurva naeratusena. Valge atlas lainetab ta ümber kui sädelev voog.

Kammerhärta, ta isa, hoiab end sirgelt. Pintsel on püüdnud peita näokortse, must mokahabe läigib.

„Vaimustav!“ — „Veetlev!“ | Magus!“

Nagu kohin saadab pruuti rahvahulga sumin. Nüüd jõudis ta altari ette ja orel matab sosistavad hääled, tulijate sammud, uste müra, sumisevad kuulused.

„Kammerhärta olevat raskes seisukorras.“

— „Jah, mõistagi. Kas arvate, et see aristokraatlik perekond alandaks end muidu säärase seisusekohatu abieluni.“ —

„Öeldakse, pruut olnud oma tädi-pojaga kihlatud.“ — „Jah, kindel. See oli lastekihlus.“

— „Aga ta näis üsna rahulik olevat.“

— „Jumaluke, ta vaenelaps ei tea ju, mis tal ees seisab!“

„Kas tädipoeg on ka siin?“ — „Jah, too seal, too suur blond, teises reas — ta on nii ilus.“ — „Kui imelik, et ta siin juures viib.“

— „Ah mis, küll ta end juba lohutab . . .“

Orel vaikib. Kammerhärta ulatab tütrele käsivarre ja viib ta altariastmetest üles. Peigmees järgneb kiiresti. Õpetaja pöörab end pruutpaari poole. All kirikus palutakse rahu, tungitakse ettepoole, kuulatakse. Kristuse pildi ees, mille vari täidab seinatühemuse, seisab peigmees hooletult, ettepoole kummardunult. Pruut laseb oma pilgu õpetajal puhata. Valguspaiste mängib ta kleidivoltidel ja sätendab teemantehetel rinnal. Schlepp, mis on kaetud looritülliga, libiseb vaibaga kaetud astmetelt alla kui vahtvalge sätendav voog.

Õpetaja kõneleb neile.

Ta manitseb neid abielu tõsidusele, abielu, mida ta nimetab ühiseks püüuks Jumala poole. Siis aga jätab ta võrdlemisi ruttu asja usulise külje — nõunik ei ole kuigi usklik ja kammerhärta

„ei nähta kunagi jumalakojas“ —; maheda meelitava häälega maalib ta südamliku pildi Agnese lapsepõlvest; ta kõneleb ta ema varjust, kes kaugelest avarustest hõljub tütre ümber, ema silmast, kelle armastav pilk surma vöidab.

Agnes näeb oma ema õrna kuju haigevoodel. Ta ise põlvitab voodi ees. Kõrvaltoast on kuulda kammerhärta samme — ja kui ta läheneb uksele, võpatab haige. — Ja Agnes aimab esimest korda, et ta vanemate vahele on asetunud midagi koledat, tema, kes kõrvaltoas sammub väsimatult edasitagasi, ja tema vahel, kes tahab surra ilma teist nägemata. —

„Ja mälestus kõigest sellest armastusest saadab teid te uude kodusse. Pole midagi ilusamat, kui et lapsed oma kodu võivad ehitada vanemate kodu südamlikkude mälestuste varjuall.“

Agnes võpatab, nagu oleks külm käsi teda puudutanud.

„Ja teie peigmees kiitke end õnnelikuks. Teie pühendate end oma meheea paremais aastais õilsale tööle: olla oma truu abikaasa truu kaitsja. Aga ka teie südames tõstavad sel tunnil häält rahuküllased mälestused: mälestus austamisväärsest isast, kes teile kõiges võib olla järeloomamisväärseks eeskujuks — — —“

Nõuniku proua paneb taskuräti silmade ette — talle tundub, nagu haaraks teda äkiline minestushoog. Siis mõtleb ta piiluvatele binoklitele ja ta tõstab pea endisest uhkemalt. Aga ta ei kuule enam midagi: ta pilgu ette kerkib kõrge tammepuust tuba Citys, sünge,

Petrooleumi hõõglambid ja -laternad

igaks otstarbeks. Valgusjõud: 200—1000 küünalt. Tarvitavad petrooleumi kõigest 1/7—1/4 naela tunnis. Pimestav valgus. Kütab. Eriti otstarbekohased kanalates, kalapüügil, koolides, äriruumides, seltsimajades, kirikutes jne. Tagavaraosad alati ladus saadaval. Ainus eriaari Eestis:

M. Urbani & Ko.,

Tallinn, Pik tän. 41. Tel. 16 05.
Näha näituseplatsil.

suure kirjutuslauaga kahe akna vahel. Ja kirjutuslaua ees istub väike tumedahabemeline mees, kes ta sisseastumisel püsti tõuseb, püsti tõuseb ja naeratab — naeratab — — —

Poja läbib altari ees kui elektri löök — — —

Härrad istuvad rahutult, nihutavad end toolidel ja vaatavad oma torukübaraile. Daamid nuuskavad nina või hoiavad lõhnavaid roosikimpe suu ees, et haigutust varjata. All kirikus lakamatu saatev sumin.

Seinatühemuses Kristus väljasirutatud kätega.

„Aamen!“

Õpetaja võtab kirikuraamatu. Pulmaseltskonnas tekib liikumine. Härradele on kirikuraamat esimeseks signaaliks eelseisvale lõunasöögile, daamidele, et end minekuks korda seada. Nad korraldavad soenguid, kinnitavad lilled kõvemini, seavad kleidivoltte. Üsna taga kolmandas reas istub vana tädi ja nutab. On kuulda ta nuuksumist, kuna õpetaja loeb :

„Ja nii küsin ma teilt Adolf Julius Boeck, kas olete nõu pidanud oma Jumalaga taevas, oma enda südamega, sugulaste ja sõpradega, et teseda austamismäärt neidu, kes te kõrval seisab, oma abikaasaks ihaldate, siis vastake kindlasti ja selgesti jah.“ „Jah.“ — Jumalaga taevas — talle tuleb meele, kuidas ta ema talle esimest korda sellest partiist kõneles. See oli ühel ööl pärast palli ja ta oli mõelnud sellele, kui õrnalt neiu tantsides ta käte vahel oli olnud. Ta vastas, et teeb mis võimalik. Ja nüüd küsiti temalt, kas ta on nõu pidanud „Jumalaga taevas.“

„Kui teie end sellest tunnete vaba olevat, et ühelegi teisele naisele, kes nüüd elab, ei ole annud abielulubadust, mis sellele siin võiks olla takistuseks, siis vastake kindlasti ja selgesti jah.“ —

„Jah.“ — — — Ja — h, mõistagi, ta võib rahulikult jah öelda — kõik muu oli olnud ainult nali. Seda öeldi ainult hädasunnil. Seda tegid kõik. Ja hiljemini hoolitses ta nii neiu kui ka lapse eest — ja kui laps oli surnud, sõitis ta ühel päeval surnuaiale ja laskis hauale istutada roosipõõsa — tal polnud endale midagi ette heita.

Õpetaja küsimused äratavad kuulajad. Ühetooniline häälekõla, tuttavad sõnad tungivad nendeni. Teritatakse

kõrvu, et kuulda tasaseid jah sõnu, neid tahetakse kuulda. Sellele või teisele tundelisele inimesele tundub, nagu peaks ta lämbuma . . . daamid peidavad oma näod roosikimpude taha. Nad punastavad kergesti, võib olla on see ainult rooside vastupeegeldus.

„Samal kombel küsin ma teilt Agnes Mathilde Lövenfeldt.“

Kammerhärri seisab sirgelt altariastmete kõrval ja oma nime kõla juures ajab ta end veel rohkem sirgu.

„Kas olete nõu pidanud oma Jumalaga taevas, oma enda südamega, sugulaste ja sõpradega, et te seda austamismäärt noortmeest, kes teie kõrval seisab, oma abikaasaks ihaldate, siis vastake kindlasti ja selgesti jah.“

„Jah.“ — Seni tundus talle, nagu puutukskõik seesiin kellessegitteisesse, võõrasse. Aga nüüd . . . nüüd tungib see talle nii lähedale . . . ta ei saa enam ära lipsata. Ja korraga mõtleb ta, et see „jah“ teda nii kõvasti seob. Ta seisab seal noruspäi, ta keha väriseb särava atlase all . . . ta haarab tugevamini võrest kinni . . .

Õpetaja küsib edasi.

Ja iga ta sõna näib talle kui labidatäis mulda ta noorpõlve unistustele. Ta peas põletab, ta huuled on kuivad. — Ta istus klaveri ees ja mängis, kui isa sisse astus, ärritatult ja segaselt ja talle ütles, et ta on kompromiteeritud, kui tema teda ei päästa abiellumisega rikka Boeckiga . . . ja ta pidavat teadma, et Lövenfeldt oma au üle ei ela . . .

„Kui teie end sellest tunnete vaba olevat, et te ühelegi teisele mehele, kes nüüd elab, ei ole annud abielutootust, mis sellele siin võiks olla takistuseks, siis vastake kindlasti ja selgesti jah.“

Ta ei kuule enam midagi . . . ta teab, et on müüdnud. Tädi Elisabet ütles aga, et armastus on harjumus, seepärast õpib ta teda võib olla armastama . . . Sest ta pole ju kedagi teist armastanud? Ei, ei . . . see oli unenägu, muud midagi. Too suvi oli õnnelikum ta elus, jah, ta oli olnud just ainult unenägu . . . nüüd aga pidi ta teda küll unustama — võib olla, ei, kindlasti — ja see ei oleks sugugi nii kerge.

Adolf on end tema poole pööranud . . . ta vaatleb ta nägu, värisevat rinda, millel särab teemantehe,

puusi, mis ümarduvad pruutkleidi all

Seltskond on närviline . . . ses tegevuses on midagi tõsist, midagi otustavat, midagi mis kaasa kisub. Lilled daamide rinnal liiguvad rahunult. Härrad siluvad kindaid, asetavad ühe jala teisele, vaatlevad oma saapaninasid.

„Ulatage teineteisele käed.“

Ägnes sirutab talle mehaaniliselt käe vastu, pulss tuksub ta sõrmeotsades. Ta vaatab tema poole üles . . . on midagi mehe pilgus, midagi . . . ta punastab ja vaatab üles Kristuse poole. Too seisab seal nagu ikka väljasirutatud kätel, kaastundlikult, osavõtlikult . . . aga ta ei leia rahu Jumala juures. Ta tunneb oma mehe uurivat pilku ja talle tundub, nagu kui vaks tal karjatus kurku . . .

„Mis igavene Jumal on ühte pannud, seda ärgu lahutagu inimene mitte.“

Ärgu lahutagu inimene mitte . . . aga ometi on olemas lahutus . . . ta võib ometi, võiks ometi . . .

Õpetaja loeb pühakirja sõnu, vana testamendi lugu naise loomisest. Ja on nagu keevendaks oriendi kuumus pühi sõnu.

Sõnad kajavad vastu koori võlvi alt . . . viimane toon sureb kui tasane sosin.

On nii palju inimlikku soojust jumala sõnades . . . nii palju kuumust, tulist ilukõnet, iha kõneleb . . . läbi ruumi läheb kui ihalduselaine.

„Ma tahan sulle valu teha, kui sa käima peal oled; valuga pead sa lapsi ilmale tooma; ja sa pead oma mehe sõna kuulma; ja tema peab su isand olema.“

Ägnes on segaduses . . . ta kuulab neid sõnu kui kauget ähvardust, kui mürisevat kõnet, mis läheneb ta elule. Ta mees ei pööra temalt silmi. Jumala altari ees hakkab ta juba oma naist maitsma, Jumala altari ees, kes on ütelnud: kui sind su parem silm pahandab, siis kisu ta välja ja heida endast ära. On parem, et üks su liige

hukka saab, kui et kogu keha põrgutulle heidetakse.

Kristus seisab seal marmorisse raiutud, puhas ja ülev. Gaasleegid aga näivad ta suunurgisse panevat väri-seva naeratuse, nagu pigistuksid ohkeks ta puhtad huuled.

Nii ilus on üheskoos rännata, Kui kaks end sidunud truudusega. Siis jagataks rõõmusid teisega ja mures on sõber leitud ka.

On ühendus
Siis õndsuseks,
Kui mõrsja saatjaks
Armastus.

Ägnes ei teadnud, kuidas ta oma kohale jõudis; mees oli ta käsivarre võtnud ja teda juhtinud. Lauluhelid lainetavad ta ümber ilma temani jõudmata . . . ainult refrään põleb kui ähvardav küsimus ta hinges.

Salm on lõppenud. Ja samal silmapilgul hakkavad inimesed ta ümber kõnelema, nagu lapsed, kes on pidanud kaua vaikima. Daamid naeratavad, härrad ulatavad käsivarre, imestlevad mõnd paljast kaela, kiidavad mõnd ajajärku loovat tualetti. Ta piiratakse ümber, tal surutakse kätt, teda suudeldakse.

Siis lähevad nad läbi kiriku.

Pea pea kõrval, sajad ahned pi'gud, kadedad silmad, hindavad vaated. Oreli kohavad akkordid. Kogu tee nägu näo kõrval. Kogu kirik üksainus valvas silm. Siidikleidid kahisevad. imetlev sosin, sumin, naeratamine, surutud kõnelemine. Postidel apostlid, seured ja valjud, mitmevärvilised hallkollases valguses.

Nad jõuavad ukse juure. Mees soostab talle midagi, kummardub tema poole alla, sundleb teda. Ägnes märkab, et ta huuled põlevad.

Siis sõidab tõld ette. Mees paneb käe Ägnese ümber, et talle sisseastumisel abiks olla . . . ta tunneb, kuidas mees väriseb . . . ta korraldab schleppi, kummardub taha, kõik ilma mehele otsa vaatamata.

Kirikuteener sulle saladuslikul ilmel tõllaukse.

Barchan on surnud.

Herman Bangl järelle.

Istusime pärast õhtusööki suvila terrassil.

Päev oli olnud väga kuum. Ja nüüd vastu õhtut oli õhk nii raske, — nii raske ja helge, et isegi sigarisuits tõusis laisalt ja näis vaevu hajuvat õhku.

Mõlemad paplid me ees muruplatsil seisid laskuvas hämaruses liikumatult ja sirgelt nagu kaks kustunud tõrvikut.

Ivan Ivanovitsch pööris näo aia poole. Ilma end liigutamata toetas ta lõua vastu külma marmorvõret. „Kui ta

ta hoopis teise häälega, mida kunagi polnud kuulnud, häälega, mis purskas esile ta rinnust:

„Mälestust, et olen mõrtsukas.“

Ma pöörsin enda ümber kogu kehaga ja helges õhtus tundus mulle, nagu külmetaks mu selg:

„Teie olete hulluks läinud, Ivan Ivanovitsch,“ ütlesin ma, püüdsin naerata ja peatusin jälle.

„Mälestust, et olen mõrtsukas,“ kordas Ivan Ivanovitsch.

Õisumõisa kanakasvatus.

jälle pead pööris, nägin ma, et ta oli väga kahvatu.

Vaikisime kaua.

Ta pööras uuesti pead.

Ja ainult et mädagi öelda, aetud ebamäärasest tungist rusuvas vaikuses ja poolhämaruses kõnelda ja oma häält kuulda, ütlesin ma.

„Teie olete nii vaikne, Ivan Ivanovitsch.“

Ivan Ivanovitsch ei liigutanud. Lõug toetatud vastu marmorvõret ütles ta tasa:

„Õhk on raske. Õhtutel nagu täna ei suudeta mälestusi eemale peletada.“

„Milliseid mälestusi?“ küsisin ma.

„Mälestust,“ vastas Ivan Ivanovitsch, — silmad ta valges näos näisid hämaruses otse avarduvat, — ja äkki ütles

Mulle tundus nagu peaksin ma ligi sööstma, meest kinni hoidma, sest otsekoheselt öeldud uskusin ma, et ta on hulluks läinud, segaseks, äkki, kuumusest, pikseõhust, või tean mina millest.

Äga Ivan Ivanovitsch ütles end liigutamata.

„Ma pole seda kellelegi jutustanud. Teile tahan seda öelda.“

„Ivan Ivanovitsch.“ ütlesin ma, „see on ju lollus.“

Ja pooleldi ebateadlikult piilusin ma kella poole ukse kõrval — et näha kui kaugel ta oli.

„Kuulge, kas see on lollus,“ ütles Ivan Ivanovitsch: „Jääge istuma ja kuulake, lugu on pikk.“

Ja poolvaljult, kuid siiski väga sel-

gesti, väga arusaadavalt, nagu jutustatakse asja, mida ollakse endale korratud tuhatkorda ja järeljätmatult, üles Ivan Ivanovitsch ja jäi kogu aja samasse asendisse, otsekui pihiks ta nägematu palge ees seal, seal õhus enda ees:

„Sellest on viis aastat möödas. See oli Peterburis. Ma elasin tookord üsna Soome jaama lähedal. Seda peate teadma. Sest see oli põhjuseks, miks Valdheim hommikuti nii sageli minu juure tuli teed jooma. Laupäevast kuni esmaspäevani elas ta maal teispool piiri, Soome piiri, ja kui ta hommikuti jaamast tuli, einetas ta minu iuures, enne kui läks ministeeriumi. Siseministeeriumi. Ta oli teinud ilusa karjääri, kuigi ma teda olin pidanud üsna tühi-seks ja väga igapäevaseks inimeseks. Aga ta oli väga ilus. . . .“ Ivan Ivanovitsch vaikis silmapilgu ja sirutas käsi enda ees marmorvõrel. Hallil marmoril näisid need käed nagu surnud või nagu kipsist modeleeritud.

See oli esmaspäev vara, kui ta tuli. Ma lamasin veel voodis. Mäletan seda üsna selgesti. Päike paistis, oli rõõmus, mõnus hommik. Seal astus Valdheim sisse, me raputasime teineteisel kätt ja minu voodile istudes lausus ta nagu öeldakse:

„Noh, mis uudist?“

„Uudist?“ vastasin ma.

Ja kogu eluaja küsitlen end, kuidas see võimalik oli, kuidas ja miks see sündis, kuidas see mulle meele tuli, kuidas mul peast läbi käis, kuigi ma sekund aega varem polnud kunagi mõelnud sellele, — kuidas mul üle huulte tulid — sõnad:

„Uudist? Barchan on surnud.“

„Barchan on surnud,“ ütlesin ma. Miks? Miks tulin ma sellele. Barchan, meie ühine sõber oli terve kui lind, kui kala. Kümne tunni eest olime koos õhtust söönud. Barchan oli puruterve, nii terve kui teie ja mina — ja ma ütlesin siiski — prauhh — välja õhku, mehele näkku:

„Barchan on surnud.“

Aga samal silmapilgul hüppas Valdheim üles ja istus jälle nagu inimene kes vajub.

„Barchan,“ karjus ta, „mis te ütlete — Barchan. Barchan on surnud!“

Ja kogu ta nägu oli muutunud . . .

Vaadake, ma poleks kunagi uskunud, et see tühi, sile, see igauhe nagu oleks

võinud omandada sellase hirmu või moonutatud valu ilme, mis ta nüüd omandas. . . Ja üllatatud sellest uuest näost, uuest inimesest, kes seal äkki seisis mu ees, ütlesin ma veelkord (aetud, jah, aetud uudishimust, nagu nüüd olen veendunud): „Jah, Barchan on surnud“ ja ei pöörnud silmi paruni näolt.

Ta oli üles tõusnud ja seisis küünalsirgelt mu voodi ees:

„Aga kuidas ta suri? Kuidas? Barchan, Barchan surnud. Ja kolme päeva eest einetasin ma koos temaga. . . .“

Ivan Ivanovitsch äigas pahema käega üle otsa, — käega, mis alati näis, nagu oleks ta surnud, aga ta silmad vaatasid tardunult õhku, kuna ta jatkas:

„Õelge mulle, kas olin ma tol silmapilgul hüpnotiseeritud näost mu voodi ees? Kas ma kõnelesin hüpnosis, millest ei suutnud end vabastada? Või oli see — jah, seep' see vist oli, puhas kunstniku mõnu, vastupanematu tung valu uurida, mis mind taga sundis. Või kas olete tähele pannud, et ikka hõõgub üsna sügaval meis salajane julmus, — inetu julmus just nende vastu, keda kõige enam armastame, mis äkki tungib esile, nii et me pistoda, mida ometi igaüks meist käises kannab, vajutame sügavale lihha, sellega seal puurime ja ei suuda seal järele jätta? Me peame, me peame talle valu tegema. Kas oli see see? Kas oli see see, kes mind laskis edasi kõnelda?“

„STAR“ riidevärvid on parematest paremad

1

1

Patent „STAR“i wärwid

Uus must

610 grammi jaoks wõtta, wõotwiffa, 100 l. wõotwiffa
ehk 100 l. wõotwiffa

Wärwi sulatamise õhewõuflu ümberitõutab umbes 4 toopi teema mee sead tõeliste ära, siid tallatasse wesi 3 toopi wesi kui ka 1 peotäis soola juure, aetajale jälle teema, pannakse wõotwiffa off niiskelt kätte ja lastakse 1 tund õhewõuflu ehaft tagasi tammataes wõotwiffa teema. Wõotwiffa ehaft teele ära, lastakse off wõotwiffa sead arajõu-tuba, loptatasse filma mee sead ära ja pannakse kuutama. Pannaga tähele, et wõotwiffa off wõotwiffa off 100 l. teema on, wõotwiffa off, kui tarwib, wõotwiffa ajal wesi juure. Wõotwiffa off peab plettideft wõotwiffa, peatub ja aralõpumatud teema. Sõotwiffa peatub wõotwiffa off teele wõotwiffa off teema.

„STAR“ riidevärvid on parematest paremad

Tähtis nõupidamine.

Sest te peate teadma, ma hakkasin korraka jutustama, — pikalt ja laialt, kõigi üksikasjadega, kirjeldama, kuidas Barchan suri . . .

Kuidas ta maha kukkus Pischinskaja tänaval, kesköö ajal, kui me koju läksime, krampide tagajärjel, nii et ta kukkus näoga kummuli otse vastu tänavakive — just printsess Jussupovi maja ees, jah, just printsessi ukse ees.

Valdheim istus jälle ja käed silmade

ees kogeles ta ikka ja ikka jälle neid samu, ainult neid samu sõnu:

„Barchan, — — Barchan surnud . . . aga ma einetasin temaga ometi kolme päeva eest . . .“

Ja ma jatkasin (ilma et oleksin suutnud peatuda, kaasa kistud oma enese volest, vallatud oma enese sõnade voolust, oma enese luulest elusa Barchani surma kohta), ja ma jutustasin edasi:

Brachani näost . . . pahem silm see oli krampides sulgunud, ainult parem vaatas täis meeleheidet, kõõrdi, jälgis mind, sellal kui püüdsin teda üles tõsta ja ei suutnud — — Barchani silm, verine, jälgis mind lakka matult . . .

Aga äkki tõusis Valdheim toolilt, ta käed langesid näolt lõdvalt alla ja ma nägin (jah, ma vaatlesin seda), et ta pahem silm oli suletud, laug oli alla vajunud . . . ainult parem silm vaatas, kuna ta lausus: „Ei, ei, jälke järele — — ärge öelge enam midagi . . .“

Ja ilma pikema jututa pööris ta ümber ja läks — üle vaiba . . . vankudes nagu joobnu, kes ei suuda end jalul hoida, üle vaiba ja välja . . . Ja ma ei hoidnud teda tagasi.

Mäletan väga hästi: kuna ma voodisse jäin lamama, mõtlesin ainult sellele: kuidas see Barchanile nalja teeb. Ja kuna ma riietusin ja peegli ees seisin, laususin ma endale:

„Nii siis Valdheim on tõesti inimene. Seda ma poleks tõepoolest uskunudki kuigi ta on mulle tõesti väga armas.“

Ja läksin tööle.“

Ivan Ivanovitsch vaikus. Suur putukas lendas meist mööda, suur karvane putukas, kelle ma järsku käega eemale ajasin.

Ivan Ivanovitsch oli langetanud pea ja käed pannud vaheliti. Ma ei tea, aga kuna ta seal nii istus, üks käeranne asetatud teisele, sarnanes ta köidetule.

„Ivan Ivanovitsch,“ ütlesin ma: „ärge jutustage enam midagi. See kõik on ainult kujutus ja kujutlustele ei pea järele andma, vaid nad eemale peletama . . .“

Ivan Ivanovitsch raputas nõrgalt pead ja vastas:

„Ma pean rääkima.“

Ja ta algas uuesti, algul üsna pikakamööda, otsekui vaevalisel sammul

nagu keegi, kes teab, et peab jõudma üle mäeharja.

„Järgmisel hommikul, — olin vist kaua maganud, sest kui mu ukstel helistati, tugevasti, ikka jälle, veelkord, nägin ma, kuidas mäletatakse asju, mida ei vaadata ja hiljem ometi teatakse, — nägin ma (ja väljas helistati edasi), et mu majapidajanna oli tee juba sisse toonud ja et mu voodi kõrval toolil seisis 'Ssevernij Vjestnik'u' uus number. Lõin selle lahti. Volenskij oli kirjutanud essee „llu“ üle — pika essee. Hakkasin vihku teelusika äärega lahti lõikama.

Aga kes helistas ometi? Kes see oli, tont võtku?

Hookaupa, lühikeste lakkamata tõegetega — lakkamatult, nagu telegrammitoojad armastavad öösiti helistada.

Ja äkki mõtlesin ma (kas oli Barchan mulle oma teate ja oma mõtted, oma mõtted läbi suletud ukse juba edasi annud?): Nii, — just nii helistas telegrammitooja öösel või vastu hommikut, kui ta mulle tõi Tuulast telegrammi, et mu ema surnud on . . . Ja ma tormasin välja . . .

Seal ta siis seisis, Barchan, seisis uksepiidale toetudes ja kuigi ta mind vaatas oma mõlema silmaga, helistas ta edasi pahema käega, nagu meeletu, nagu segane . . .

Ja äkki haaratud seletamatust õudusest, nagu oleks ta meeletu mulle külge hakanud või nagu teaksin ma seda juba, — ütlesin ma:

„Aga Barchan, Barchan, — mis on?“ — ja hambad lõgisesid mul suus.

Tema aga ei vastanud, vaid astus ainult sisse. Vaadake, ta on väga suur, liiaks suur ja lahja, võib mõelda, kui

teda vaadata, et paljas riie on visatud luukerele, — nii näeb ta välja. Pika kaelaga ja kõhna näoga.

„Barchan, Barchan —?“

Ta istus, otse ukse kõrval, käed kõlkusid tal põlvede vahel, kõlkusid nagu kaks pendlit — ja ta ei kõnele- nud . . .

„Barchan, — mis on?“

„Barchan, — siis kõnelege ometi, mis on?“

Haarasin kinni ta paremast õlast ja kuna ma seda tegin, teadsin juba, mis ta ütles, . . . teadsin . . . mis oli sündinud.“

Ivan Ivanovitsch pööris pea minu poole ja ta pärani kistud silmad vaatasid mulle otse näkku (kunagi pole ma üheski silmas näinud niisugust pilku).

„Jah,“ kordas ta, „ma teadsin, et Valdheim oli surnud.“

„Ja nagu oleks Barchan aimanud, et ma seda teadsin, mis ta polnud veel öelnud, sugugi jutustanudki, ütles ta, ja ta käed kõlkusid ikka veel mõttetult, idiootlikult põlvede vahel: „Jah, kas pole kole . . . see on nii kole!“

Ivan Ivanovitsch oli pea jälle pööranud kõrvale ja istus nagu varemgi enda ees väljasirutatud kätega ja kõneles pikkamööda: „Mis sünnib inimeses niisugustel silmapilkudel ja kuidas võidakse teada, mis ei teata?“

Kuid korraga jäin ma siiski väga rahulikuks. Olen endale sageli öelnud, et ainult ainsa korra oma elus olen olnud nii rahulik. Tookord Kaukasuses — kas tunnete Kaukasust? — lumela- viini all, mis mu hobused äkki puruks tegi . . . ja mu elu rippus ohjadest mu käes.

asut. 1849.

C. Petenberg.

asut. 1849.

Veinikauplus

Börsekelder, Pikk t. 17, tel. 16-02.

kodumaa- ja väljamaa

Veinid, Champagner, Cognac, Whisky, Akvavit, Arrak, Rumm, Punsch,

„EMLO“ liköörid ja napsid **kõrges headuses.**

Nii rahulikuks jäin ma, kuna mul käis mõte peast läbi:

Kui palju teab Barchan? Ta teab, et Valdheim on surnud, — aga kas ta teab rohkem? Mis ta teab?

Ja ma ütlesin endale: Sa pead end Barchani eest kaitsema. Sa pead ettevaatlik olema.

Aga kõvasti ütlesin ma (ja mu hää! kõlas nii külmalt nagu kõneleksin ma kaebealusega, jah, tõepoolest, ma kaebasin ta peale):

„Aga kuidas ta siis suri?“ Barchan vastas: „Ta suri praegu. Ta on surnud.“

„Aga mis teate ta surmast, Feodor Aleksejevitsch?“ ütlesin ma samal toonil.

„Ma nägin ju seda. Ma nägin seda.“ Ja äkki haaras Barchan mõlema käega peast kinni — „Ivan Ivanovitsch, see on hirmsaim, mis ma kunagi olen näinud . . .“

Korraga tõusis Feodor Aleksejevitsch Barchan püsti ja üksisilmi õhku vahtides ütles ta:

„Ja kes võib seda seletada? Kes seletab seda . . . Iaan Ivanovitsch . . . See on koledaim, mida ma kunagi olen näinud . . .“

„Jah (ja ta hakkas toas edasi-tagasi sammuma), ma tahan jutustada. Järjepannu?“

Ta jäi nurka seisma. Ta sarnanes Rjepini maalile, kui ta seal seisis ja kõneles.

„See oli eile õhtul, ma olin juba söönud. Ma ei tea, kuidas mul äkki pähe tuli Marian Michailovitschi juure üles minna. Aga ma polnud teda juba neli päeva näinud . . . sellest on just neli päeva möödas, kui me Partovi juures koos einetasime. Ta oli nii ülemeelik ja kõneles kogu aja, et nüüd oleks varsti aeg abielluda . . . jah, ta kõneles sellest ja ma nägin väga hästi, et Anna Petrovna läks üsna kahvatuks ja suutis vaevu tõsta klaasi huultele.“

Korraga pööris Barchan pea, nagu õudusest haaratud ütles ta:

„Ivan Ivanovitsch, kes peab seda teatama Anna Petrovna!“

Ma vastasin:

„Me peame teate saatma loomulikult ta mehele. Mis teame meie vahekorrast Anna Petrovna ja Marian Michailovitschi vahel . . .?“

Moodsaid naisterahva kleidi-, kostüümi- ja mantliriideid. Meesterahva ülikonna- ja palituriideid suures valikus

Pesuriiet linast ja puuvillast

ihu-, laua- ja voodipesuks, priima headuses, odavate hindadega.

Moodsa korteri sisseseadmiseks:

Mööbliriidet, Portjääririidet, Portjääre, Vaipu, Laudlinu, Põrandariidet, Diivani tekke, Bobrik põrandatele, Kunstkardinaid, Tüllkardinaid, Moodsaid madraskardinaid, Tülltekke, Ruudukardinaid, Kongresskardinaid, Automaat rouleaux, „Blitz kardinaid,“ Vask portjäärihoidjaid, Ruudukardinaid, Kookus põrandariidet, Kookus jalamatte, Ledertuch — laudadele ja mööblis, Dermatiin, Kummi laudlinad, Vahariiet igas headuses, Elegant väljamaa voodeid, Reformvoodeid, Lastevoodeid, Matratseid, Udu- ja pooludusulgist peapatju, Vooditekke, Lastetekke.

Linoleum parkett, graniit ja ühevärviline põrandatele. Linoleum vaibad ja põrandariided.

Ühendatud linoleumvabrikute esitaja

H. Baumann **TARTUS,**
Kaubahoov, nr. 1.
Kõnetraat 6-76.

Korterit sisse seades palun minu ladu vaatama tulla, sest siit leiate selleks otstarbeks kõiki tarvisminevaid asju.

„Ei, ei,“ vastas Barchan, „aga me teame siiski —“

„Aga Feodor Aleksejevitsch, jutustage ometi ja lõpuni.“

„Jah,“ ütles Barchan pead raputades, „õige, ma pole jutustanudki.“

Ma läksin nii siis üles, — eile õhtul.

Marian Michailovitschi polnud kodus ja ei tulnud. Ma hakkasin lugema. „Ssevernij Vjestnik“ seisis lahtilõikamata laual. Seal oli Volinskij essee, mida ma lugesin . . .“

„Jah,“ ütlesin ma teda peatades ja naersin (ja samal silmapilgul ütlesin endale: kui arukas sa oled — aga hoia end chjus, sest nüüd on seda vaja): „ma lugesin teda.“

Aga Barchan ei kuulnud seda. Ta seisis ikka veel nurgas ja kõnele otseku toale:

„Lõpeks väsisin ja heitsin diivanile, — diivanile magamistoas — seal seisab diivan otse akna juures — lamades ollakse näoga vastu ust. Lambi, suure lambi asetasin öölauale. Olin vist maganud.“

Brachan vaikis. Nurgas, kus ta seisis, oli ta nägu hall kui kivi . . . jah, just nii on maalinud Rjepin „Joann Hirmsa,“ kui too oma poolsurnud pojale vahib tardunult otsa.

„Ja siis?“ küsisin ma.

Feodor Aleksejevitsch otsis taskuräti ja kuivatas oma pikki kõhnu sõrmi, enne kui vastas:

„Kui ma ärkasin, — ja ma ei uskunud, et olen ärkvel, . . . Ivan Ivanovitsch, . . . Dante polnud eales näinud niisugust nägu kui see, mis mina nägin — kuidas Valdheim seal seisis, — otse minu ees, diivani jalutsis, valge, moonutatud, — ripneva suuga, olid näha

kõik hambad, kõik ta alumised hambad, nii rippus suu viltu allapoole . . .“

Ma tahtsin hüüda, aga ei saanud. Ütlesin endale: Sa näed und, ja nägin ometi Valdheimi, — nägin, et tema see oli ja et moonutatud suust jooksis vaht . . .“

Ja ilma end liigutamata ja suutmata kätt tõsta ütlesin ma endale:

Marian Michailovitsch on mõistuse kaotanud . . . kui sa ärkvel oled, on Marian Michailovitsch mõistuse kaotanud.

Ja äkki — ja ma ei karjunud, — haarab ta lambi, tõstab ta üles, tahab ta visata minu peale jakukub . . . Järsku kõneles Barchan rahulikumalt:

„Ta kukub, Ivan Ivanovitsch, lamp käes, mis puruneb — kummuli, kummuli näoga vastu põrandat, nägu, nägu, allapoole, — nii (ja koledas järeloomispüüdes tegi Feodor Aleksejevitsch liigutuse, nagu tahaks end ise lasta kukkuda) kuna mina üles kargasin, tahtsin abi kutsuda, aga seda siiski ei teinud (noh noh, ütlesin ma endale, ainult, rahu, Marian Michailovitsch kannatab nii siis langetõve), tahtsin teda üles tõsta ja ei saanud . . . seal pööris ta ise pea ja ma nägin nägu . . . Ivan Ivanovitsch, pahem silm oli suletud ja laug alla langenud, — ainult parem silm vaatas, vaatas tardunult ja veriselt minu peale . . . üks silm . . .“

Ma ei kannatanud enam. Ma pidin ta üles aitama . . .“

Seal korraga kargas ta ise üles minu peale, heitles minuga minu peal lamades, heitles minuga kui hullumeelne, kui metslane, — võitles nagu tahaks ta tonti võita . . . — Ta lamas minu peal, — minu peal — just elutoa ukse

G. Birk'i auru-värvimise ja keemilise (bensiiniga) puhastuse tööstus.

Asutatud 1820 a.

Tallinn, Maakri tän. nr. 23. Tel. 13 - 18.

Riide värvimine, vanutamise, pügamine, pressimine, pleekimine j. n. e. Ülikondade, kleitide, siidiriiete j. n. e. keemiline puhastamine ja pressimine **Ameerika Hoffmann's Methodi** masinal.

Vanem tööstus Eestis.

juures lamasime me, . . . sõrmed oli ja pigistanud mu kaela ümber nagu tahaks mind kägistada, ei, ei, mitte mind, vaid tonti, sest ta silm, to hirmuäratav, verine silm nägi tonti . . .

Ja korraga ütlesin ma endale:

Sina see oled, kelle ees tal on meeletu hirm. Aga kuis oli see võimalik et mina, Marian Michailovitsch võisin teda nii kohutada. Mina, ta parim sõber, — me olime lapsepõlve sõbrad, me tundsim teineteist kakskümmend kuus aastat, — jah, kakskümmend kuus aastat — — kuni praeguseni.“

Barchan tuli mulle lähedale.

„Kuidas on see võimalik. Kuis võis see olla võimalik?“ ütles ta mulle üksisilmi näkku vaadates.

„Kallis Feodor Aleksejevitsch,“ ütlesin ma silmi pöörmata, (aga kuklalt voolas mul külm higi särgile): „See on ju teie närvide pettepeegeldus. Olge ometi rahulik. Valdheim suri üsna loomulikku surma,“ (jah, ma ütlesin sõnad ü s n a l o o m u l i k k u), „ta suri rabandusse.“

„Jah, rabandusse, sest et ta mind nägi — minu peale vaadates.“ ütles

Barchan ikka veel mulle näkku vaadates, kuni ta hakkas jälle palavikuliselt edasi-tagasi sammuma:

„Ma tean seda, mina see olin, kes teda kohutas. Kui olin enda lahti kiskunud ja ta üles tõstnud, — ta keha oli muutunud kangeks, üsna kangeks, nii kangeks, nagu oleks ta juba surnud, — ja ta voodile asetanud, seal nägin ma paremas avatud õudses, poolkustunud silmas, mis mind jälgis: et mina see olin, kes teda kohutas . . .“

Aga miks, miks, Ivan Ivanovitsch, miks?“ Jälle pööris Barchan näo minu poole.

„Kas ta ütles midagi?“ küsisin ma (ja mõtlesin endamisi: nii selgesti kõneleb mõni vaim).

„Ei,“ ütles Barchan kesk tuba seisma jäädes. „ta keel oli halvatud, . . . ah, Ivan Ivanovitsch (ja Barchan löi käed silmade ette), oleks ta ometi kõnelenud. . .“

Ma oleksin võinud naerda, jah, ma tundsin arusaamatut, vastupanematut tungi naerda, — Barchani üle, Valdheimi üle, jah, isegi surnu üle — — — ma ei tea, kas see oli kergendustundest või meelegeitest . . .“

„Ta lamas ainult,“ jatkas Barchan, „silm minule pöördud — — tummalt, üks silm minusse puuritud, tummalt, sellal kui ma ta woodiveerel istusin.“

Ma tahtsin ära minna, aga ei läinud siiski. Ütlesin endale: Sina see oled, kes ta tapab, ja ei läinud ära . . .“

Barchan pööris jälle ümber ja ta hääl kõlas nii väsinult, nagu oleks ta kogu elu läbi rännanud.

„Ivan Ivanovitseh“, ütles ta, „kuis võib vastu enda tahtmist saada mõrtsukaks?“

Ja sama hingetõmbega lisas ta juure: „Ta suri kella viie ajal.“

Vaikus.

Ma ütlesin ainult endale — ei midagi muud ja ei mõelnud ka midagi muud: Barchan ei tea midagi. Keegi ei tea midagi. Keegi ei saa ka midagi teada. Sa oled päästetud.

Ja Barchanile ütlesin ma väga rahulikult:

„Te peate tassi teed jooma, Barchan.“

Ma läksin magamistuppa, tõin teemasina ja kallasin sisse. Feodor Aleksejevitsch ütles juures: „Me peame ta vanematele teatama.“

Seal pidi müü nagu äkki moonduma („ta vanematele“) — sest Barchan ütles

Oma rikkalikust laost

soovitame :

pudu- moe- ja teraskaupasid,

nagu :

sukad
sokid
koetud jakid
Traksid jne.
Taskunoad
lauanoad ja kahvlid
tabalukud jne.

Müük suurel ja väiksel arvul.

B. Genss ja Pojad

asutatud 1885 a.

Tartus, Küüni tänav 8.

Kõnetraat 517.

Postkast 142.

mulle otsa vaadates: „Jah, kas pole kole?“

Ma vastasin: „Marion Michailovitsch suri rabadusse; see on mõistagi väga kurb.“

Barchan kordas samas toonis: „Me peame ta vanematele teatama“ — ja läks kirjutuslaua juure.

„Ei, ma ei suuda,“ ütles ta ja ta käed vajusid alla, „Ivan Ivanovitsch, kas teie tahate?“

„Ma kirjutasin telegrammi, — kunagi oma elus pole ma kirjatanud nii selgesti. —

Viis aastat olen und näinud neist tähtedest. Nad on kivid, mida pean kokku panema sõnadeks ja ei suuda koguda; ja nad kasvavad, sööstavad mu peale, sööstavad kui puud väljasirutatud okstega, mis mu kinni püüavad ja puruks kisuvad. Või nad muutuvad mu unenägudes loomadeks, vähkideks, hiiglavähkideks, kes mu tekil ringi roomavad, oma limaste sõrgadega mu kõrist kinni haaravad, oma jälkide jääkülmade sõrgadega.“

Ivan Ivanovitsch peatus. Higitilgad voolasid ta meelekohtadelt alla:

„Ärkvelolija võib end kaitseda,“ ütles ta: „miks ei suuda tahe valitseda ka me unenägude üle?“

Ivan Ivanovitsch vaikis, Ta istus kaua, ilma et oleks liigutanud oma väljasirutatud käsi.

Ma ei teadnud, mis talle öelda.

Aias oli vaikne. Pöösaste varjud olid tumedamaks läinud ja mõlemad paplid seisid me ees öös liikumatult ja sirgelt kui kaks mõõka, — kuna autode tuututused kõlasid väljas kauguses kui öösel unest peletatud loomade hirmukisa.

Ivan Ivanovitsch kõneles jälle, aga teise häälega:

„Reisisin Venemaalt ära,“ ütles ta ja vaatas välja pimedusse:

„Siin olen nüüd ja — ei pööra eales tagasi koju.“

Tõusin üles ja panin käe venelase õlale:

„Tulge, Ivan Ivanovitsch.“

„Tulge, läheme sisse ja süütame tule.“

ORIGINAAL Kölni vesi
JOHANN MARIA FARINA

zur Stadt Rom i/Köln a/Rhein,

LABORAT. **KARL TAMMANN,**

TALLINN Dunkri 4.

Suurlinna sõbrad.

Hans Land. Tõlkinud R. L.

Berliini südames, Hausvoigtei platsil, kaks meest kohtasid teineteist igapäev täpselt kell kolmveerand kaheksa hommikul. Üks jõmmakas, lühikese musta lõuahabemega, tuli Jäägri tänava poolt ja pööris Jeruusalemma tänavasse, teine sale ja rohkem kui keskmise kasvuga, kandes viltkübarat, juhtis omad sammud vastassihis Jeruusalemma tänavast riigipanga poole, et kaduda pärnade suunas Obervalli läraval.

Jõmmakas mustajuukseline, oli täielik alandlikkuse kaju, mille järgi võib kergesti ära tunda passiivse karakteriga inimesi — sale, oma pika pruuni habemega, lapsikult roosakate põskedega tuletas meelde — kaardikuningate päid. Rahulik auväärne heatahtlikkus ja muinasjutu romantika ilme peegeldusid ta näojoontest, mida natukene tinahall viltkübar veelgi tõsta aitas. Nelikümmend aastat need mehed kohtasid teineteist pea-aegu alati samal minutil, ühel ja samal kohal iga äripäeva hommikul — kuus korda nädalas . . . Nad mõlemad olid olnud noored,

õitsevad inimesed, kui nende esimesed kohtamised teel tööle neid teineteisest mööda viisid. Aastast aastasse nad nägid teineteist teatud tunnil. Üks polnud teisele aastate kestel muud midagi kui häämeelega nähtud oma täpsuse tundemärk. Siis tuli aeg, kus igahommikusel kohtamisel nende pilgud kokku puutusid ja hetkelises sädelemises näisid ütlevat: kui sina oled siin — on hää — nii siis oleme täna mõlemad täpsed. Siis — üks aastakümme hiljem — olles sirgunud noormeestest meesteks, nad pörkasid kiires jooksus teineteisega kokku tänavale kogunenud rahvatungis, mille põhjuseks oli üks mahakukkunud hobune. Teineteist ära tundes, naeratasid mõlemad ja ütlesid teineteisele „tere hommikust!“. Tervitusest peeti kinni, vahetati igapäev ja igal aastal 2. jaanuaril asetati uue tervitusega „hääd uut aastat“. Väike mustajuukseline tegi suured silmad, kui ühel märtsikuu hommikul sale pruunijuukseline talle vastu tuli veetleva noore tütarlapsena. Ta kõneles lapsele midagi nii elavalt, et ta täna tänavõpra sugugi ei märganud. Väikene võpatas äkitselt, seisatus paari möödudes, ja vaatas sellele kaua järele. Järgmistel päevadel pruunijuukseline ilmus omas viltkübaras, olles nagu üleujutatud roospunasest valgusest. Ta paled hõõgusid, silmad sätendasid, ja ta „tere“ kõlas kui pidulik tervitus.

„Tema on nüüd väga õnnelik,“ mõtles väikene . . . Nii möödus umbes pool aastat, seal — ühel hommikul väike mustajuukseline ehmatas väga. Pruunijuukseline tuli norgus omaette, täitsa — täitsa kokkuvajunud, leinamärgiga tsilinder kunstnikukujulises peas, silmad sügavais varjes ja nii kahvatu — nii kahvatu . . . Kui väike tervitas, tõstis leinaja omad silmad üles — need olid täis pisaraid

„Tal pidi olema küll suur õnnetus,“ mõtles väike ja vaatas kokkuvajunule osavõttlikult järele . . .

See oli mõlematel pikas aastate reas ainukene sensatsioon, sest sellest ajast peale nad möödusid teineteisest igal hommikul nagu poleks nad tõesti midagi muud kui kaks nukku kellavärgis, mis ükskord üles keeratud, ikka samas rütmis oma liikmeid üksteisest mööda käima paneb.

Neid kohtamisi arvatute aastate lõpmatus reas katkestasid ainult kas emba-kumba

Soovitame

sügise hooajaks

suures valikus

moodsaid siidi- ja villaseid

kleidiriideid

möödukate hindadega

Riidekaubaladu

Tschernov, Luksep & Ko.

Tartus,

kaubahoovis nr. 67.

Telefon nr. 156.

lühike süvepuhkus või tervisriike. Nende väheste juhuste peale vaatamata möödusid mõlemad teineteisest nagu kella osutid täpselt mõõdetud ajajärgu jooksul matemaatilise paratamatusega.

Oma leinapaela pruunijuukseline enam ära ei pannud. Ta kandis edaspidi ainult musta. Ta palgete puna, mis ta kaartkuninga-peale oli annud midagi nii lapselikku, kadus, ja ühel hommikul helge juulikuu päikese paistel väike nägi esimesi hõbeniite valgendamas oma sõbra pruunis habemes. Ka ta oma silmad ei säranud enam nii selgelt, nad olid omandanud väsinud ilme ja vaatasid kaugusse, nagu ei otsiks nad muud midagi kui ainult rahupaika.

„Meie jääme vanaks“, mõtles pruunijuukseline, kui ühel sügishommikul Hausvoigtei platsil tuul minema viis väikese ümmarguse kübara ja see ühe momendi seisatas kübarata, paljaspeane, meeleskohtadelt tublisti hall, ja oma kübarale järele vaatas . . .

Päev kadus päeva järele, ruttavad tunnid vajutasid omad jäljed mõlema mehe nägudesse ja elulealluvate rühkiv mutitaoline töö ühes kiirelt mööduva ajaga oli staffeerinud mõlemad teeseltsilised raukadeks, kes igal hommikul möödukate sammudega, rinnalaskunud peaga vahetasid vä-indsõbralikkuse tervituse. Valgena paistis saleda habe üle tee, väike oli jäänud väga kõhnaks, ja ta lühike habe piiras kahwatanud, aukujajunud, kortsunud nägu . . .

Seal tuli tema — väike — ühel pilvisel novembrihommikul jälle sedasama igapäevast teed — Jerusalemma tänavalt — ülespoole, kui rahva kokkujooksmine sundis teda peatuma. Väike tõi kuuldavale hirmukarjatuse, kui ta nägi oma vana teesõpra — saledat — ümbritsetud arvutu hulgast inimestest, elutult maas lamavat. Parajasti jõudis pärale sõiduk, millesse asetati see usaldustäratav

armas kogu — ja väike tundes hinges torkavat valu, hüppas viimasel hetkel sõidukisse, haaratuna mingist äkilisest seletamatust hirmust. Ta ütles linnavahile, ta olevat haige sõber ja pidavat kaasa sõitma, et ta saatuse üle teateid saada. Linnavaht kehtis õlgu, heitis pilgu minestanu surnukahvatule näole, nagu tahaks ta ütelda, sel juhusel on küll vaevalt veel tarvilik kahelda või karta . . . selle mehe saatuse on otsustatud. Haige lamas ka siis patjadel allavajunud päaga, kinnisilmi, peaaegu hingetu nagu surnu. Äbiandmise punktis tegi arst elluäratamiskatseid, mis olid tagajärjekad ja et ta konstateeris südame pahvakut, siis saadeti haige haigevankril haigemajja, kus just üks voodi oli tema jaoks vaba, nagu telefoniteel teatati. Väike järgnes haigevankrile erasõidukil.

Haige oli haigemajas vastuvõtul jällegi meelemärkusetä. Väike seisis väga rõhutult büroos, kui ta sõber kanti haigesaali, ja vaatas talle kurvalt järele. Halastaja-õde kõnetas teda: „Teie olete patsiendi sugulane?“

„Ei“.

„Ta sõber?“

„Ja“.

Õde — tõsiste näojoontega vanem isik — istus suure registreerimise raamatu taha ja võttis sule. Pöördudes väikese poole ta küsis: „Kuidas on patsiendi nimi?“

Väikene vaatas õele nõutult otsa.

„Kuidas on patsiendi nimi?“ kordas ta.

„Mina — mina —“ kogeles paljaspeane hirmunud mehike — „ma ei tea seda mitte—“.

Õde tõusis üles.

„Kuidas“, ütles ta oma sügava häälega, „Teie ei tea isegi mis Teie sõbra nimi on?“

„Ma ei tea seda mitte“, vastas küsitav kõlatult, nagu häbeneks ta. Õde vaatas talle üllatav-imestanult otsa ja raputas pead.

„Hää küll“, ütles ta. Väikesele näis see vabanemisena ja ta lahkus. Kui ta tänavale

Ühendatud

Saapa- ja Nahavabrikud A.-S.

soovitab oma saapavabrikust „**ESTOKING**“ **jalanõusid**, missugused on väljaspool võistlust oma — nägususe, vastupidavuse kui hinnagi poolest. —

jõudis, vaatas ta kella. „Jumala pärast — kümme—“.

Ta võttis jälle sõiduki — maailm oli niikuinii juba kokku langemas — ja sõitis Tempelhoovi kaldale, kus asus notariaatbüroo, milles ta töötanud nelikümmend aastat, sellest esimehena kolmkümmend.

Kuulmatut hiljaksjäämist põhjendas väike õnnetusjuhuga, mille pealtnägijaks ta olnud ja kus ta ka oli annud oma aitavat kätt. Sõbrast rääkida ta enam ei julgenud.

„Armas Gettke“, ütles juhataja, „et Teile üks tänaval haigeksjäänud tähtsam on kui meie büroo, see üllatab mind väga. Ma mõtlesin, et Teie poolest võib väljaspool meie akte vanasarvik ise pahempidi pöörata kogu maailma. Ja nüüd kukub keegi tänaval maha — ja Teie, just nimelt Teie, peate viima selle mehe haigemajja . . .“

„Mul oli temast nii kahju, härra kohtunõunik.“

„Teeb kõigiti au Teie südamele, armas Gettke. See on mulle tõesti lohutuseks, et meie niikauase koostöötamise puhul võisin leida Teie ametliku hinge kõrval lõpuks ometi ka inimlikku joont. Teie maailm ei koosne nii siis mitte üksi klientidest ja vastalistest. Rõõmustab mind, Gettke, rõõmus-

tab mind. Palun lubage mulle tähtpäeva väljavõte . . .“

Kohe peale büroo sulgemist sõitis Cettke elektriraudteel haigemajja. Ta värises, kui ta mõtles selle valju küsija peale büroos ja hingas kergendatult, kui ta seal eest leidis kena väikese õe sõbralikkude näojoontega.

„Mida Teie siis soovite?“ küsis ta. „praegu pole külastamisaeg.“

„Mina — mina tahtsin — ainult selle haige tervise järele pärida, kelle ma siia tõin täna hommikul.“

„Kuidas on ta nimi siis?“

„Ma ei tea seda.“

„Millal see siis oli?“

„Täna vara, kell kümme.“

Ode lõi raamatu lahti. Ja. Siin. — Franz Ramin, eraametnik — saal 8.“

„Franz Ramin — Franz Ramin“, sosistas Gettke Näis nagu tahaks ta omale selle nime pähe õppida.

„Üks silmapilk“, ütles õde ja saatis noorema ametõe järele kuulama, kes kirjutas laua ääres. See tuli varsti tagasi ja informeeris ülemat tasa.

„Meelemärkus on täna pealelõunal tagasi tulnud, aga haige on veel liig nõrk. Teateid võite saada igapäev, külastada võite haiget ainult esmaspäiviti, laupäiviti ja pühapäiviti kella kolme ja nelja vahel, ja ainult siis kui seda lubab ta tervisline seisukord.“

„Südamlik tänul“ Gettke läks.

„Ramin — Ramin —“, kordas ta oma ette, kui ta astus üle laia haigemaja hoovi — „Franz Ramin —“

Ilma, et ta selle üle oleks selgusele jõudnud oma naiivses hinges, rõõmustas teda selle nime romantiline kõla, selles nagu sahisest fantastiline sulestik ja Gettke mõtetes kerkis üles selle toreda nime illustratsioonina kaardikuningapea lainetava habeme ja tähendusrikkalt üleskeeratud laiaärelise kunstnikukübaraga. Ta mõtted olid sest ajast saadik vahetpidamata tegevuses Ramin'i isikuga. See äkiline juhus, kus ta teel surnuksarvatusena eest leidis oma armsakssaanud tuttava, ümbritsetud arvutuist uudishimulikkudest, oli Gettke hinges nii järsult äratanud armastava osavõtu Ramin'i vastu, et ta sellest täiesti täitus. Ta küsis eneselt, kust ta võttis nii järsku sarnase sõprusarmastuse — ja kohe seisis pilt ta silme ees: tema ise, Gettke, oli tänavale surnukspeetuna maha kukkunud. Ramin temast möödudes poleks ka oma vana seltsimehe kaastundeta jätnud võorastesse kätte. Ka tema oleks kaasa sõitnud, oleks viinud sõbra haigemajja ja hirmul olnud ta elu pärast. See oli ühine neis mõlemis argi-

*Esimese järgu
Parfumeeria
Kosmeetika
ja Tualett-
seepide tehas*

Meie saadused on tuntud kui paremad Eestis, sellepärast pange ostmise juures rõhku firma

„VIKO“
peale.

päevasaatuses, mis ajas nüüd oma kandjad teineteise juure. Nad olid mõlemad kaks üksildast rauka, aastate-pikkuse töö koorma all küüru vajunud, väsinult jõudnud elust lahkumiseni — ühte oli surmaingel puudutanud oma tiivaga, ja teine seisis kohkunult ja tundis seda nimetu imestusega. Mees, kellest ta isegi ei teadnud ta nime — ta oli tema seltsimees, ta kolleeg, ta sõber ja saatusvend, sügav lein valdas teda ta kaotuse puhul . . .

Üksildane poissmees, Gettke, vaenelaps, kes iialgi ei tunnud oma isa, oma ema varakult kaotanud, see kõigist hingelistest ühendustest võõrdunud erak, kes elus ei tunnud ühtegi sõpra, keda vaesus, arglik olek ise eluaeg eemale hoidnud igasuguse viletsa armatsemise äärmistest pahedest — ta nägi oma tühja vana südant, milles ei liikunud midagi kogu seitsmekümne pika aasta jooksul, midagi peale orjameelse kohusetunde, midagi peale püüde, kõike tööülesandeid täpselt täita — ta nägi nüüd oma vana, armastustühja, vaest raugasüdant äkitselt täis — täis muret, täis armastusrikast muret ühe inimese pärast, ja see võõras, aimamata — seni tundmata, valulik hiline õnn — see tegi teda joobnuks . . .

Vana mees seisis kloppiva südamega kolm korda nädalas igal külastamisajal juba kaua enne haigemaja värava avamist — käes potilill, apelsin, klaas keedetud puuviljaga, ikka jälle ruttas ta siia rõõmsas lootuses, oma sõbra näha, tohtida temaga rääkida — juba kaheksa päeva asjata, sest haige seisukord ei lubanud milgi tingimusel ligipääsu. Uuesti ja ikka uuesti tegi Gettke asjata käike, alati pidi ta haigemaja büroos tagasi pöörama. Siis — ühel uneta ööl haaras teda hirmutunne, sõber võiks ennem surra, ilma et ta seda aimanudki oleks, et maailmas keegi ta elu eest hirmul on. Ka tema seisis üksi, absoluutselt üksi, Gettke oli veendunud selles, ja nii kirjutas ta Ramin'ile kirja, mille ta ära andis ühes kannikeste kimbuga.

Ramin oli vahepeal juba veidi kosunud. Kuna ta esimestel päevadel ärgates Gettke lilled tekilt varukaga riiwas ja tähelepanemata lasti põrandale langeda, oli ta nüüd lõpuks ometi nii kaugel, et ta võttis apelsini kätte ja haigetalitajalt küsis, kust nad tulevad.

„Büroos Teie jaoks ära antud.“

„Kellelt?“

Haigetalitaja kehitas õlgu.

EPHAG'i

KOSMEETIKA

Uudis!

„ISIS“ kreem

„ISIS“ puuder

„ISIS“ seep

„ISIS“ hambapasta.

Harju t. 41. Narva m. 42.

Järgmisel hommikul — see oli pühapäeval — seisis ta voodi ees klaas kirsidega. Kes tõi küll need asjad? Ramin ei tunnud kedagi, kellelt ta oleks tohtinud oodata sarnaseid tähepanekuid. Ta palus haigetalitajalt büroos järgi küsida, kes asjad ära annab.

„Keegi härra Gettke.“

Gettke? Kes see oli? Ramin ei tunnud üldse sellenimelist isikut. See oli küll eksitus. Ei, see mees tuli järjekindlalt ja päris iga külastamisajal haige tervise järele.

Ramin raputas pead. Järgmisel kesknädalal tuli lillekimp ja kiri.

„Kõrgesti austatud härra Ramin!“

„Luban omale, soovida Teile kõigist südamest peatset paranemist. Teie jõu kokkuvõtte pärast kirjutan ainult niipalju ja jään

kõige sustusega

Otto Gettke, büroo esimees.“

P.S. „Kui tohiksin lõpuks ometi kord Teie voodi juure pääseda ja Teie kätt suruda.“

„Seesama.“

Ramin luges kirja ja aadressi lugemataid kordi. Mingit kahtlust, need read olid temale määratud, niisama nagu kõik need armastusandedki — aga kes oli see, kellelt need tulid? See oli mõistatuslik. Kes oli küll see mees? Ta ei tunnud ühtki sarnase nimega. Ramin laskis paluda õe oma juure, kes büroos tellimisi vastu võttis, aga see ei võinud tulla, — oli vist küll palju toimetamist täna. Ramin mõtles ja mõtles, aga ei jõudnud otsusele, kes oli see Gettke. See piinas teda.

Kesknädalasel külastamistunnil tuli lõpuks väikene sõbralik öde vastuvõtubüroost Ra-

min'i voodi juure. „Teid tullakse täna vaatama,“ teatas ta.

„Kes siis, öde?“

„See on härra Gettke. Aga dr. Bern on tänaseks lubanud, et Teie külastaja tuleb sisse, tervitab Teid ja jälle lahkub. Täna ei tohi Teie veel oma sõbraga juttu ajada.“

Ramin noogutas nõus olles, öde lahkus ja haige silmad uksele kiindusid täis ärevat ootust. Öde tuli tagasi — ja tema järel tuli nähtavale väike kaju — armas, kõdunenud vana nägu, mis äratas tuhandekordselt mälestusi kaugetest päevadest, tervise ja nooruse päevilt — parematest aegadest, mis olid nüüd juha ammu möödunud — seal ta seisis — see väike hall — armas, vana teeseltsiline ja vaatas sõbralikkude silmadega täis meeleliigutust ning ütles tasa väriseva häälega: „Mu armas — armas härra Ramin . . .“

Haige oli ennast üles upitanud, poolavatud suuga istus ta seal, — korraga kuuldus allasurutud rõõmukarjatus, siis sirutas ta mõlemad käed sõbrale vastu — ta nägi teist oma poole tormavat ja nemad, kes elus polnud vahe!anud ühtegi sõbralikku sõna, kaisutasid teineteist üleoleva tundega — nad olid teineteise kaenlas nagu vennad. . .

Viimati vajus Ramin roidunult patjadele ja kui ta uuesti silmad avas, oli armas kogu kadunud . . .

Väikesel hääsüdamlisel öel vastuvõtu büroost oli korda läinud häbelik-argliku härra Gettke käest mõndagi välja uurida — ja neist lugematutest tragöödiatest, mis öde enda ümber oli tähele pannud, meeldis talle eriti see — iga inimikkuse sügavtundelisele hingele lihtne lugu mõlemast suurlinna sõbrast, kes armastasid teineteist ilma, et üks oleks tunnud teise nime. Öde oli ülemarstilt Ramin'i tervise kohta lähemalt järele pärinud. Väljavaade polnud aga väga loodusrikas, ja siis haaras öde mure, kas jätkub veel aega mõlemal vanakesel teineteisele läheneamiseks. Ta aimas midagi, see lahke, vastutulelik, arusaaja öde — ta aimas midagi sellest, et siin olid kaks inimest teineteisest võõralt mööda läinud ja, käesolevad tunnid muutusid väärtuslikumaiks kahele vanale südamele, kes olid teineteist valu läbi leidnud.

Järgmiseks külastamiseajaks muretses öde kohale saatusliku voodivarju, mis harilikult suurtes saalides raskeid haigeid eraldab teiste pilkudest. Selle suure voodivarju pani ta nagu kaitseva müüri Ramin'i magadiseme ümber, ja kui Gettke tuli, istusid võlemad vanad nagu koduses toas üksi kahekesi selle varju taga ja hoidsid teineteist kätest kinni — kaua, vaikides.

O.-ü. J. RUBIN Kuldsepa- ja Kellaäri

Asut. 1880.

Viru tän. 17.

Asut. 1880.

Ramin jutustas omast elust. Ta töötas ühe suure äri büroos, aga inimesed näisid talle seal külmasüdamelised ja isemeelsed. Nad saatsid tihtipeale teda haigemajja vaatama talle kõige vastumeelsema kolleegi, kes juba ammu ootas ta koha vabanemist. Ramin'ile näis, et ta ei jõua põldu küllalt vara koristada. Ta bürootunnid lõppesid igapäev kell kolm ja õhtuti oli ta tegev ühe väikese teatri orkestris — flötemängijana. Aga teatri publikum ei pannud ta puudumist enam üldsegi tähele. Ramin elas Bergmanni tänaval oma mööblitega katusekambrikeses, mida keegi vana naine korras hoidis. Temal oli ka juba oma seitsekümmend aastat turjal. Ainult ükskord oli ta siin käinud oma kuupalka ära viimas. Sugulasi Ramin'il ei olnud, nii oli ainukene inimene, kes talle haigemajas inimlikku kaastunnet avaldas — ta vana, armas sõber, kelle kätest ta kinni hoidis. Kõik, mis Ramin oli leidnud peale naise surma, oma pika, tööga ülekuhatud elu jooksul, armastuses ja poolehoius, see istus nüüd ta voodi ääres — üks hall vanadusseltsiline, kes temast tänaval neljakümne aasta jooksul igapäev lühikese tervitusega mööda sammus. Sellele kiireltmööduvale — alati korduvale kohtamisele — sellele oli Ramin tänu võlgu, et üks armas hing istus ta voodi juures, ja et ta mitte nii kõigist mahajäetult ei lamanud selles suures haigemajas, et ta tohtis röömustada — kolm korda nädalas ennast röömustada, külas käigust, kolm korda nädalas maitsta õnne, oma südame välja puistata ühele sõbrale, ühe sõbra sooja kätt oma peos hoida.

Õde ilmus varju tagant ja andis naeratades märku, et olla juba aeg . . .

Gettke tõusis üles.

„Veel üks — üks silmapilk“ — palus Ramin. „Üks palve — mul on Teile üks suur palve. Kas Teie teeksite mulle seda mee-

häd, ja läheksite mu korterisse — siin sedelil on mu aadress — siin, härra Gettke, on võtmed — akna lähedal õmbluslaual — raamis — kullatud raamis — minu — naise — pilt — ega see pole palju nõutud? Kas see pole minust ebaviisakas? . . . Ma sooviksin seda nii väga omale siia!“

„Pühapäeval ma toon selle . . .“, ütles Gettke.

Õde andis energiliselt märku.

„Kas ma tõesti pole paljunõudlik?“ küsis Ramin veel kord.

„Ei. Ei. Pühapäeval ma toon selle“. —

Õde tõrjus Gettke peaaegu vägivaldselt välja. — — —

Järgmisel hommikul peale kella seitset Cettke ronis Bergmanni tänaval asuva üürikasarmu tagatrepki kaudu lõõtsutades üles neljandale korrale ja jäi hingetumalt seisma ühe madala ukse ees, millel oli metalsilt Ramin'i nimega. Ta avas ukse ja astus üheaknalisse tuppa. Sügishommiku hämarus täitis kitsast ruumi Teiselpool, längus seinä ääres seisis voodi, selle kõrval oli pööninguaken, mille läbi tuli nähtavale mustade katuste meri; arvuta hulk suuri ja väikeseid korstnaid levitasid tumedaid suitsupilvi. Trepipide ronimisest väsinuna, vajus Gettke igivanale tugitoolile. Vastas — madala ahju juures seisis nigerik noodipult puulühtritega, millel küünlajupp veel sees, ja flööt lamas noodilehe kõrval, mis seisis puldil. Kõik oli jäänud nii, nagu oleks mängija vast praegu oma üksildase harjutuse lõpetanud. Nüüd piilus üks tuhm päikesekiir läbi akna tupp ja riivas Ramin'i nooruspilti, mis rippus ukse kõrval seinal. See oli söötmaal, päris peen töö, milleks vanake oli istunud modellina kellegile noorele kunstnikule. Gettke noogutas pildi poole. Neid noori, tuliseid, sädemeid-pilduvaid silmi oli ta näinud — ta oli näinud seda noort inimest — tihti —

Kui teie jalanõud vajavad kiiret parandust, siis teadke:

Esimene mehaaniline kiir jalanõude parandustööstus

„Kiirkäik“

Tel. 2-90. asub Tallinnas,

Raekojaplats 18, endines „Esto-Muusika“ ruumes, kus kiiresti, korralikult ja heast materjalist tallutatakse ja lapi-takse igasugu nahk- ja kummijalanõusid.

tihti — — Seinal rippus üks raamaturiil, mis mahutas endas väikese raamatukogu; hommikpäikese valguses, mille sära teinepool korstnate tagant kumas, säras Gettke kõrval midagi kullane. See oli pilt suures, kallis puustnikerdatud raamis — naise pilt, mida haige soovinud. Gettke haaras selle järele. Ka seda õrna, peent tütarlapse nägu, mis vaatas toredast raamist nii imestanult küsivalt, oli Gettke näinud. Nüüd langes ta pilk närtsinud mirdipärjale, mis kattis üht pilti vastasseinal — rohekashalli, kuivanud pärjale,

valu. Nii istudes läbistas vanakese südant värisemapanev aukartus. See katusekamber oli nagu kabel — nii vaikne ja pühalik, oli see ju ka olnud ühe terve pika elu võitlusväli, olid ju need neli kitsast seina näinud inimsaatusi. Ta ei teadnud mispärast — see üksik vanake, kelle pea ümber hommikpäike mängles — ta ei teadnud mispärast, aga ta vanadest silmadest voolasid pisarad, ja ta kortsunud käed läksid risti.

Ramin oli läinud iga hommikul siit üle selle ukseläve tööle — viisteist minutit hil-

Rannamaastik.

M. Hornbruchi foto.

millel kaks pikka musta leinalindi otsa alla rippusid. Gettke astus pildi ette. See oli ühe haa ülesvõte. Hauakivi kandis järgmist pealkirja:

Marie Ramin, sünd. Verner,
surnud 20-mal eluaastal.

Gettke ohkas sügavalt, istus jälle vanale tugitoolile ja vaatas hämmastunult enda ette. Terve elu möödus ta silme ees, inimelu — nii igapäine nagu see ainult olla võib — ja siiski haaras see selle vana kirjutaja, kui ta nii istus selles vaikes toas ja oma elu peale tagasi vaatas, mis annud kaduvat õnne, lühidat joovastust, musta leina ja vaigistamata

jem siit lahkudes, olid nad teineteist kohanud. Ka Gettke tuli välja katusekambrikesest, aga see oli tühi, ehteta, mälestusteta, mööbel polnud tema omandus, ükski pilt selles toas ei kuulunud talle. Mitte midagi — ei rõõm, ega valu ei tuletanud talle meelde elu torme. Ei olnud seal ühtegi surnut, keda ta armastanud, ei ühtegi lahkunu nooruspilti, ega ühtegi leinapärga. Kui rikas aga oli tema — see Ramin! Isegi muusikapult flöötega — raamatud riulil — see romantiline tegevusala teatris — milline mees! Mis ta kõik oli läbi elanud, teinud, võinud. Armastus oli teda krooninud — kunstniku paiste mängles ta pea

ümber; elu oli teinud talle palju valu — annud pruudipärja ja haa — tuhat suurt juhus oli ta elus. Ja see kangelane, see elutundja — see vürst — ta kohtas igal hommikul väikest, inetut, ebateadlikku tööorja, ja tervitas teda nagu venda. Ja nüüd oli ta tema sõber — Ramin, keda nii armastati ja tema, see inetu, elamusteta, väljatõugatu — tema istus siin mälestuste pühikus ja nuttis iseenda üle, sest ta oli vananenud, vanaks ja lootuskehvaks jäänud, elu oli temst mööda läinud — naeratusteta, ühegi helgema silmapilguta, kalgilt ja halastamatult . . .

Hämmeldunult vaatas ta toas enda ümber, kuidas küll sattus ta siia? Kuidas see tuli, et ta istus siin sellel toolil, selles võõras ruumis, kuhu ta nüüd alles esimest korda sisse astus, ja mis talle siiski nii elavalt jutustas . . . Imelik — liig arusaamatu, seletamatu oli see kõik . . .

— Ja nüüd suur voodivari varjas jälle mõlemaid sõpru. Gettke istus Ramin'i aseme ääres, pea laskudes sügavalt haige näo lähedale, kes kõneles tasase häälega. Ramin hoidis kuldraamis pilti oma paremas käes ja vaatas seda armastavate pilkudega.

„Nii siis sa oled meid näinud?“ küsis ta.

„Ja, kindlasti. Ma nägin Teid mõlemaid kunagi Hausvoigtei platsil. Ma olin tütarlapse armsusest päris jahmunud. Ma vaatasin teile järele ja kadestasin sind oma südame sügavamas sapis. Kui ma astusin su tuppa, tundsin ma pildil kohe su abikaasa — ja kuidas see minust läbi käis, kui ma nägin seal samas surnupärja ja tema hauapilti.“

„Lühike,“ sosistas Ramin, „lühike oli see unenägu, nii lühike, et see näib mulletõesti ikka seda enam unenäona, mida enam ma vananen. Kuus nädalat abielu — siis — ühel hommikul ei ärrganud ta enam — tasa — nagu kikivarvul hiilides oli ta minu juurest

läinud — ja jättis mu üksi — lõpmatuile aastatele . . .“

. . . „Ka seda mäletan ma, nagu oleks see eile olnud. Kuidas sa tulid leinamärgiga kübaral, rõhutult astusid sa edasi. See lõikas mulle südamesse . . .“

„Mispärast ei hakanud sa seekord minuga kõnelema? Sa nägid ju kui õnetu ma olin. Kas meie poleks võinud olla kogu aeg sõbrad?“

„Kui ma seda ainult oleksin julgenud“, ütles Gettke. „Ka mina olin ju nii hirmus üksi. Aga ma ei suutnud seda, ei võinud olla pealetükkiv. Sa — näisid minu meelest — alati nii — nii suursugusena. Mul poleks iialgi julgust jätkunud. Ja siiski — kui ma äsja istusin su toas, mõtlesin ma sedasama. Miks ei saanud meie sõpradeks? Ma olen nüüd nii õnnelik, et ma võin sind külastada ja sinuga kõneleda. Loomulikult — ma ei võinud ju teada, et sa minust midagi hoolisid. Kes — kes olen mina — ja kes oled sina?“ . . .

„Mina,“ — ütles Ramin — „mina olen üks vana ühest kohast teise aetavlaevakere. Ja sina oled üks tubli inimene truu südamega. Mida paremat võiksin ma leida?“

„Seal sinu toas on ju imeilus“, ütles Gettke. „Seda rahu seal! Ma oleks meeleldi sinna jäänud. Milline rahu — nii seal istuda ja mõtiskleda — taevalik! Kõik need vanad armsad asjad, need on kodused nagu sõbrad. Iga asi jutustab sulle midagi. Kui õnnelik pead sa küll olema omis mälestusis! Mul pole midagi, mille peale ma häämeelega tagasi mõtleksin. Sul on olnud ometi ilus elugi . . .“

„Kui õieti hakata järele mõtlema, võib olla. Ah see on nii hää. kui sellest nii kõneled. Kui häämeelega ma kõnelen sellest sinuga. Minu haigus on muutunud mu õnneks. Sest kui ma siit välja tulen, on mul sõber. — Pidi see õnnetus meid ka nagu piitsaga

Paremaid mõnususi, aja- ning raha kokkuhoidu saavutate

„F I S K“ autokummide

ostmisel, missugused valmistatud paremast materjalist ja võimaldavad kauaaegset tarvitamist

Bensliin — kõrges headuses

Autoõlid — kõrgeväärtuslised

Eesti-Poola Petrooleumi Ühisus
S. PRZEMYSKI & Ko.

„EESTIPOLMIN“

Peakontor: Lai tän. 1. Tel. 14-95 ja 15-64.

Osakonnad: Tartus, Pärnus, Viljandis, Narvas, Rakveres, Kuresaares, Valgas, Võrus, Paides ja Türis.

kokku ajama! Väga rumal! Väga rumal! Aga nüüd muutub kõik hääks. Pane tähele. Kas sulle tõesti nii meeldib minu juures — seal üleval katusekambris?“

„Ma pole veel iialgi elus näinud jumaliku-
mat tuba.“

„Seal üleval — seal hakkame nüüd koos elama.“

„M i s sa ütlesid?!“

„Sa kolid minu juure Kas tahad?“

„Ah, oleks kena!“

„Sa tuled minu juure. Jääb ju veidi kitsaks kahele“. —

„Ah — ma vajan ainult ühe nurga — ühe väikese nurga. Iialgi ei sega ma sind“, hüüdis Gettke. „Aga ma olen sulle abiks, ma ravitsen sind, hoolitsen su eest, lühendan su jalavaeva, vähendan su muresid. Ma olen terve; treppidest üles-alla jooksmise tahan ma oma peale võtta. Ja kui sa harjutad, kui sa flööti mängid — ah, kui ilus see on! Ma kuu'an seda nii häämeelega. Ja õhtuti — siis — siis tulen ma sulle teatri vastu. Siis ei käi sa mitte enam üksi — ja — ja —“

Ah, sellest saab veel ilus elu“, sosistas

Ramin, ta sügava varjuga palavikulised silmad särasid — „meie saame õnnelikuks. Siis ma jutustan sulle kõigest omist elamusist. Mõttele ainult, kuidas siis on, kui õhtul magama minnes üks armas hää ütleb: maga hästi. Kui öösel üles ärkan — ja pole enam seda hirmuäratavat vaikust, seda õudset rahu — ei — seal hingab keegi rahulikult su kõrval — ja hommikul — hommikul — kui sa ärkad, — siis — eh — ah — kuidas — ma — ennast — rõõmustan —“.

Ta ainult sosistas seda veel, pika ohkega surid need viimased sõnad ta huultel, siis vajus ta pea tagasi — ta liikmed kangestusid, ta suured sinised silmad, mille pilk oli kiindunud Gettke'le täis ülivat armastust, kustusid . . .

Gettke vaatas ühe silmapilgu hirmunult sõbra peale, siis kuuldus kaebekarjatus. Haigetalitajad jooksid ligi, arstid, õed, olid tegevuses surnu juures. Sõpra, kes seal seisid kivenenuna — tumm ja liikumatu, pidid nad vägivallaga surnu juurest ära kiskuma. Vana mees haaras kõvasti kinni raudvoodist, nagu uppuja ujuvast palgist . . .

Tahate Teie oma raha paigutada
kindlasse kohta, siis ostke

Luther'i mööblit!

Meie mööbli ostmine ei ole mitte kulu, vaid sisseseadesse paigutatud kapital, sest Teie ei omanda mitte hooaja artikleid, vaid asju, mida Teie oma eluaeg tarvitate ja mis Teile kestvalt rõõmu valmistavad. Maitserikkalt ja muga-
valt sisseseatud kodu on kultuurilise edu tunnusmärk.

Meie mööbel erineb kõrgeväärtusliku töö
ja materjali headuse poolest

A-S. A. M. LUTHER

Müügikoht Tallinnas: Vana Posti t. nr. 9. Kõnetraat 6-16.

Tila Märt laulupeol.

Fred Petton.

Tööd ja toimetused jooksevad Tilal kui hästi määritud masin. Rühmeldatakse tööd teha päikese tõusust loojanguni, ning ajuti vaid, keskhommikuti ja lõuna puhketundidel, sirutatakse väsinud konte, veninud pihasooni, tuntakse mõnulevat värinat väsinud lihastes ja oldakse nagu rahul kõige tolle tormamisega. Nagu polekski muuks sündinud ilmale, kui vaid tööle, kesisele einetamisele ja magamisele.

Peremees Märt rühib kõikjal esirinnas. Tormab kogu päev, nagu kartes suviste päevade tühisusse, võttes õhtuteltki lisa. Ei läbe puhketundigi pidada, ajab end jalule varakult, kiirustab teisi, ning Jaagu-Anne pahastele pilkudele, tasastele pomisemistele vastab saladuslikult:

„Teeme aga, teeme! Küllap siis saame meiegi konte sirutada ja suitsu mahvida kui selleks tuleb aeg. On's teistel pidu, siis saame meiegi peotseda ja luusida. Nüüd aga käed külge ja kärmesti! Ega's töö sellepärast ripakile või jääda . . .“

Tüdruk Anne haarab peremehe eeskujul töötahe. Ent sulane, too kõva kuulmisega Jaak ei näi aru saavat teiste tööhimust. Peremehe lausunud sõnad jäävad talle kuulmatuks, arusaamatuks. Tee väljagi teiste rühkimisest, jääb aegajalt seisma, keerutab plotskit ja poriseb midagi „hinge väljavõtmisest“.

Lõunal, kui peremees Märt kambris pikutab, perenaine Reet köögis talitab, pikutavad Anne-Jaaku aida esisel murul. Jaak seliti maas, kustunud plotski suunurgas, käed pea all ning nohiseb. Ann lebab liikumatult, mõeldes peremehe sõnadele. Arutab igasuguseid võimalusi, ent paigale ei jää ükski neist mõtetest. Taipeu ei mingisugust, ega selgust Märdi ütelusile.

„Jaak!“ kisendab Ann sulasele kõrvu, ning puurib sõrmed tolle käsivarde. „Mes sa's tahad?“ kohmab sulane uniselt.

„Pidu tuleb!“ ja Ann teeb saladusliku näo.

Jaak võtab mahakukkunud plotski, süütab sellele tule otsa ja olles tõmmanud paar tugevat mahvakat, küsib:

„Mes sa's jorad? Mes asi tuleb?“

„Päris kurdiks oled jäänud võeh! Ütlesin ju, et pidu tuleb,“ karjub Ann pahaselt.

„Mes pidu see tuleb? Kos?“ ja Jaak keerab teist külge.

„Ei mina tea, mis pidu see on ja kos peetakse, aga peremees ütles!“

„Mes sa's tühja jorad! Mõni pidu nüüd võeh midagi, peremees niisamuti lorab, ajab tühja tuult, ei muud medagil!“

„Ütles, päris tõesti ütles. Siis pidime aega saama kontide sirutamiseks ja weel muuks. Sellepärast nõnda ta's tööga ruttabki,“ kinnitab Ann tõsisel näol.

Ent mine tee Jaagule selgeks, et Ann tõtt kõneleb. Jaak hirvitab Annele näkku keerates uut plotskit.

„Peremees, korat, võeh medagil! Tümaks teeb su tööga, aga mette pidu. Hinge võtab valla, vat'seda ta's teeb. Matusaid ta's peab ja see on kõik ja puha! Nagu teda's ei teata! Tunnen teist küllalt. Jõulu mängis mulle pussi, enne lubas raha, kuid pärast hakkas kahjatsema ja tõmbas palgast maha . . . Tühi lori ja sina aga usud, mes sa's tühja kellad!“ toriseb Jaak plotskit süüdates.

„Tola ikka oled, Jaak!“ kisendab Ann teisele vastuseks, „ei sina kah midagi usu; kui korra pettis, ega's ta's alati nii tee. Mes raha ta's sult maha tõmbas?“ ja Ann jääb vastust ootama.

A.-S.

„FRANKONIA“

Laos: aknaklaas, peegli- ja teised klaasid, peeglid.

TALLINN,

V, Pärnu mnt. 31, kõnetr. 33-55.

„Ah, mes sa's pärid! Jää rahule, ära rääksu!“ ja Jaak keerab enese seliti.

„Juhm niisugune!“ pistab Ann vastuseks, tõmbas pearäti silmele ning jääb vagusalt lamama keset lõhnavid kummeleid.

Roidumus valgub tinana liikmeisse. Veri suriseb tööst venitatud soonis ning päike ja kummeli lõhn tungib uimas-tavalt ninna. Laud suletud silmel veel värisevad, ent juba on kuulda toa poolt Märdi häält. Käsutab perenaist, sõimab karjapoissi ning veidi nagu hinge võt-tes, karjub:

„Jaak ja Ann! Mes, kurat, teie nüüd . . . üles ja tööle!“

„Tööle, Jaak, tõuse!“ tõuseb Ann, müksates Jaaku.

„Tõuse, tõuse!“ osatab Jaak end upakile ajades. „Seal ta's nüüd on — ei anta aega puhkamisekski ja niisu-gune peab pidu tegema!“ toriseb Jaak, tõuseb ja ringutab.

Ent siis mõirgab peremees Märt su-lasele Jaagule uue käsu:

„Jaak, kohe kartulaid muldama! Tea, et homseks valmis olgu ja õige vara-kult, hiljemalt lõunaks juba! No-o,

mine juba, mes' sa's enam ootad,“ sun-nib, märgates Jaagu aeglast liikumist ning jälgides tolle puusasügamist.

„Koradi massuurik“ pigistab Jaak hammaste vahelt, ent jätab siiski süga-mise, hakates kiiremalt liikuma.

Ning pärast lõunat, tammudes tu-saselt kartulivagudes, sundides aega-jalt „Jürkat“ kiiremale sammule, näeb Jaak Anne lähenevat.

Ann seisatab põlluveerel, oodates kuni Jaak sinna jõuab, siis sõnab sel-lele:

„Saunale lähen. Perenaine käskis Maie meile kutsuda ja tead sa, Jaak kuhu meie läheme?“ Ann naeratab lu-bavalt, müksates küünarpeaga tusast Jaaku.

Jaagu vaikides jätkab Ann.

„Tallinna lähme, laulupeole, pere-naine ise ütles ja see on tõsi!“

Jaagu kivinenud nägu elustub, ent umbusk ei taha siiski taganeda.

„Tallna lähme, vai laalopeole, on's see aga tõsi?“ usutab ta Anne.

„Tõsi, usu, jumala eest, tõsi!“ ja Ann paneb käe sõnade kinnituseks sü-damele.

Eesti piimatööstuste ühing

TALLINN,
Lai tän. 41
(ETK majas)

„EPTÜ“

telef. 20-91
ja 26-07.

Ühistegelise piimasaaduste väljaveo keskkorraldus.

Eksporteerib võid ja muid piimasaadusi, makstes kõrgemaid päevahindu.

Varustab piimatalitusi paremate piimatalituse masinate ja igasuguste meierei tarbetega, soodsatel maksutingimistel ja mõõdukate hindadega. Soovitab ka karjapidajatele paremaid piimaveo-kannusid, kurnasid jne.

Annab piimatalitustele oma eriteadlaste läbi nõu ja juhatusi ja toe-tab neid laenudega.

Eptü paneb suurt rõhku või kvaliteedi tõstmisele ja tema teenis-tuses seisavad paremad piimaasjanduse instruktorid.

Eptü töötab täiesti ühistegelisel alusel ja seisab igapidi piima-ühingute huvide teenistuses, sellepärast saadavad piima-ühingud oma või EPTÜle ja astuvad ka tema liikmeks

Kõiksugu
aiatööriistu,
mesindustarbeid
mesimardika hävitajaid
kaltsium arseniati jne.
Soovitab

Eesti Seemnevilja ühisus

Terase, raua, pleki, ehitusmaterjalide, põllu-
töömashinate, käsitööriistade, mootorite, loko-
mobiilide ja kõiksugu puu- ja rauatööstuse ja
teiste masinate ladu ja kõige kasulikum ostu-
koht igapähele on

A.-S. W. SCHNEIDER ja Ko. Tallinnas

Estonia puiestee 14. Telefonid : 4-01, 4-02, 18-42 ja 26-34

Ladus alati saada :

nahk ja balata masina rihmu, masina ja auto
õlisid. D. W. F. kuulilaagrid ja teraskuulisid,
inglise jalgrattaid j. n. e.

= Hea kaup, odavad hinnad. =

„Olgu n'ä küll,“ näib jaak lõpuks rahule jäävat Anne kinnitustest, „see on küll, et Märt ja Reet lähevad, aga kes meid siis kaasa võtab, ei peremees küll seda tee; kes siis loomad ja hobused toimetab ja nii ja nii . . .“

„Ütlesin ju, et Sauna Mai, peremees ise pidi pärast „Tõstrele“ minema sulast jürit meile kutsuma. Lähme ikka kõik, ära sa's seda karda, et meie minemata jääme, vaata, et sa aga kartulid mullatud saad,“ lisab Ann, silmitsedes muldamata põllu osa ja pöörab end minekule.

Anne lahkudes seisab Jaak liikumatult. Mõtteid igasuguseid mölgutab ta pea välkkiirelt, ent siiski ei suuda jaak uskuda Anne kõnelust. Vahest valgub muhelus näole, ent siis jälle muutub pilk tusaseks ning huulile ilmub tasane porin:

„Aga, korat, kui nüüdki petab!“

Plotskit keeravad sõrmed värisevad erutuses, tubak variseb põllule ja ülejäänud osa pühib tuul lahtiselt paberilt.

Möödub enne veel hulk aega, kui jaak otsekui uimusest virgub, justkui lõpuks otsusele jõudes, et Märt ta põllule tööle käsutanud, aga mitte unistamiseks.

Heidab pika uuriva pilgu põllule, siis tõstab silmad, vaadates kuusiku kohal lõõmavat päikeseketast ning vist oma arutustega rahule jäädes, muheleb. Keerutab uue plotski, ning olles tolle tulestanud, alustab Anne tulekul katkestatud tööd.

Saha keered kramplikult peos, selg poolvimmas, tolmu ja suitsu joad järel rühib jaak kartuliväljal. Aegajalt võib viletki kuulda. Anne tagasitulekut, kes põlluveerel seisma jääb, ei näe jaak

nagu märkavatki. Jaagu teistkordsel tagasitulekul teeb Ann katset kõneluseks, ent jaak lööb käega; viskab peast vana sõdurimütsi, seljast paksu takuse vesti ja rühib paljaspäi ja särgil vagude vahel.

Päike on juba metsa taha laskunud, vist loojangugi ära pidanud, ent jaak tolmutab ikkagi väljal. Kiirustab ennast ja „Jürkät“. Asub imelik kartus hinge; too poeb esiti salaja, arglikult, ent pärast tõstab julgelt pea ja asub kindlamini jaagu kahtlevasse südamesse. Mis siis, kui ei jõua tööga homseks aegsasti valmis? Too mõte on süng. Ei taha sugugi mõelda, ent tahtmatult libisevad mõtted hirmutavale küsimusele. Siis, — ja jaak peatab hobuse. Siis jään viimaks koju, ega seda Märti uskuda ole ja jaak tunneb, kuis läbib teda kuum, kihelev laine. Too algab päivitanud kuklatagusest, lõppedes mullastes korpas jalges. Seisab paigal, aeg ajalt vaid tammudes. Möödab tehtud tööd ning tegemata osa. Sammub siis põllu veerel, möödab seal sammudega, mis silma usaldada ei taha jätta ja lõpuks seisma jäädes on jaagu nägu morn, pahkunud sõrmed sasivad ägedalt tolmunud juustes.

Silmitsedes tusasel pilgul kartuli pealseid, jäävad aegamisi jaagu sõrmed rahulisemaks. Ning lõpuks, kui sõrmed päris liikumatult peas püsivad, valgub jaagu näkku imelik grimass. Too on kui nõrk hääletu naeratus, mis välgatub jaagu vesihalles silmis ning enesest kui midagit võõrast, koofimavat raputades asub uuesti tööle.

On tugev videvik, kui lõpuks jaak koju ilmub.

The Shell Company of Esthonia, Limited

Tallinna Narva maantee 10-10, kõnetraat 30-94, 21-84

Ameerika kristall **Petrooleum**

Maailma kuulsad:

Bensiin Shell

Määrdeõlid

Mineraalõlid

Mexphalt

Spramex

Laod igas tähtsamas kohas Eestis.

The Shell Company of Esthonia, Ltd.

„Sa's taha enam põllult äragi tulla! Visa oled sinna minema, visa tulemagi,“ karjub Märt sulase kõrva ääres.

Jaak nohiseb midagi vastuseks, võttes „jürkalt“ range kaelast.

„Saad sa's homseks valmis, vaata, et üle lõuna aega ei lähe?“ ja Märt teeb tõsise näo.

„Lõunaks!“ vastab Jaak põlastavalt, „mul juba keskhommikuks mullatud kõik ja puha,“ lisab hooplevalt.

„Kesk hommikuks“ imestab Märt, „siis tegid sa aga kõvasti! No-o jah, sa's tead isegi, kui juba teha, siis teha, et on tehtud,“ ja Märdi hääles tundub otsekui headmeelt Jaagu virkusest.

„Eks ikka saanud teha, jah! Egas selga saand sirutada ega suitsu mahvida,“ sõnab Jaak toaesisele murule istudes ja kihelevaid varbavahesid kraatsides.

Õhtusöögil on lauale siginenud pikk valge pudel nelinurkse sedeliga. Jaak silmitsseb pudelit ning muheleb. Ent siis kipub naer vägise kõrisõlme kōdistama, kui libisevad ta mõtted sellele,

et mis Märt, too igavene massuurik ja petis, siis teeks ja räägiks, kui tal vähegi aimu oleks sellest, et Jaak kartulaid mullates osa vagusid vahele jättis. Kas ta s is ka viinapudeli lauale lükkaks, kui teaks, et iga kolme vao tagant jäeti kaks sootumaks muldamata. Nii too teadmine on kui palsam valutavale haavale. Jaak muheleb tuues kuuldavale imelise kurguhääle.

„Mes sa's turtsud?“ pärib Ann imestanult.

„Ah, mes sa's pärid!“ Jaak viskab käega, istudes pingile, silmad kiindunud valgesse pudelisse, huulil endine muhelev kurd.

* * *

Tila Märdi sugulaste -- linlaste Malle-Peedu hommikuse uinaku peletab tugev mürts.

Mall tõstab sasise pea, müksab Peedut, hõõrub uniseid silmi ning küsib:

„Mes asi see's nüüd olli?“

Peedu ümiseb midagi vastuseks ning olles ringutanud jääb kuulatama.

Daamide unistus!!

Proovige meie südi sukke

LUIK

Müük kõigis ärides

Need on kõige kaunimad ja vastupidavamad.

„Rauaniit“ Tallinn

Soo vitame suures valikus
igasuguseid raadio ja
elektri tarbeid.

Elektrotehnika büroo

V. ENGEL

TALLINN.

Pikk. tän. nr. 45.

Tel. 26-53.

Naiste- ja meesterahva

Rätsepaäri

Endla (end. Vitenhofi) tän.
nr. 7. k. 1.

A. Sarv.

Nüüd kordub endine kolin ukse taga ja kostavad hääled.

„Jeesuke, mis see's nüüd on, kesse seal nii vara mürtsutab?“ hädaldab Mall seelikut selga ajades. Peedu jääb sāngi poolkükakile, sasis habe paljal rinnal.“

„Jeesuke, teie!“ kriiskab Mall, olles ukse avanud ja Tila rahva sisse lasknud.

„Ikka meie, kesse muud,“ muheleb Märt, „no-o, mes magamine see's on, kas sa's saad üles!“ käsutab ta Peedut, ning tolle kiirendamiseks ajab sõrmed ta habemesse, seda kergelt sikutades.

„Oota nüüd, mes sa sikutad, küll ma tõusen!“ ja Peedu tõuseb, ajades karvased jalad välja vaiba alt.

„Mes jahti teie, s nüüd ajate ja kogu perega kohe?“ pärib Peedu püksa jalga ajades.

„Või mes jaht? Laalopeole tulime, korat, kas meie siis inimesed polegi või mis?“ seletab Märt sāngi veerele istudes.

„Seda'nd küll; tõsi jah, täna ju algab see mürts ja trall. Et siis aga kohe kogu perega, ega kedagi, eks või nalja teha ja seda mõllu vaadata. Aga Jaak, ta, kurat, ei kuule ju laulu!“ ja Peedu näitab sõrmega Jaagule.

„Mes sa's tahad?“ pärib Jaak.

„Ei midagi!“ karjub Märt ja seletab. „Eks ta nüüd ole jah, ega ta's ei kuule, aga seal peavad ju olema häälepärsused ja raadiod ja kõik niisugused värgid. Kuigi ta ei kuule, eks ta's näe!“

„Seda n'd küll! Eks seal ole ikka näha ja kuulda küll ja küll,“ vastab Peedu haigutades, pistab jämeda sõrme kõrva, hakates seda uuristama. toob sealt siis lagedale kollase vaigulataka, ning seda sõrmedega muljudes veereatab valmis väikese kuulikese, mille kahe sõrme abil kesk tuba lennutab.

Hulk aega valitseb täieline segadus ja kõnelus Malle-Peedu väikses toakeses. Salkus peaga Mall, alusseelikus ja paljajalgne, tammub ühest kohast teisale, tõstab ühte kui teist asja, ent kaugemale ei saa. Vahest viskab üldkõnelusse mõne sõnagi, ent siis vaikib, ning teotsemine, mis otsekoheseid tagajärgi annab, on puusa sügamine, sest sellest loobub Mall õige pea, hakates sāngi kohendama. Tüdruk Ann istub

nurgas õmblusmasina kastil, valge pearätik kuklasse vajunud, käed risti kõhul ning võitleb väsimuse ning pealetökkiva unega. Æg ajalt vajuvad kinni silmad ning siis kostab poolavatud huultelt: põh-põh . . .

Jaak istub kaksiratsi toolil ning näib rahul olevat väga selle värgiga, kogu tolle laulupeoga ja linnatulekuga. Ent ükski hea ei ole pahata. Nõnda ka Jaagul. Kõik oleks ju väga kena: uued hallist kalevist riided, isegi krae ja „kassilips“ kõri all, kummimansetid ja uued nõorsaapad, ent need viimased ongi, mis Jaagule tuska valmistavad, näole virila ilme joonistavad ning jalgu õige tihti liigutama sunnivad. Mõttes manab Jaak kingseppa - sunnikut maapõhja, ent see kõik ei aita, ei kõrvalda pihte millega Jaagu varbaid pigistatakse. Higi tõuseb Jaagu otsmikule, mõeldes tolele, kuis tuli tal kannatada jaama tulekul. Hambad kokku surutud, jalgu järel vedades oli ta teiste kannul kuidagi pool maad ära komberdanud, ent siis oli kannatus lõppenud. Istus kraavi pervele, paljastas jalad ja saapaid õlale visates oli ta jaama tulnud. Ent siis tuli uus häda: jalad ei tahtnud enam kuidagi saapaisse minna, olgugi et Jaak säärtest sikutas ja Märt takka aitas. Siis oli Jaak kõik kurjad ja head, kõik tugevad ja vägevad välja ladunud — ei neistki saanud abilist. Mine kas või paljajalu laulupeole! Siis oli Ann nõu andnud: villased sokid kõrvaldada ja saapad palja jala otsa tõmmata. Vastumeelt oli Jaak tolle soovitusel kuulda võtnud, ja nägi vaeva mis nägi, aga lõpuks olid ikkagi saapad jalas ja sokid puntras Jaagu pintsaku taskus. Nüüd siin istudes võis Jaak vähegi rahul olla, aga vagunis — oh sa püha — ja Jaak tunneb praegugi südames valu lõikavat — oli üks Jaagule varvastele astunud. Silmist võttis vee nrisema kohe ja millise heameelega oleks Jaak talle tohmusele ühe obaduse annud, kui vähegi oleks olnud ruumi kae tõstmiseks-löögiandmiseks, ent tuli leppida vaid ähvardusega ja siis oli ka Jaak mõiranud:

„Tead, korat, kui annan ühe . . .!“

Jaagu mõttelõnga katkestab Peedu, kes üle toa karjub, nii et Ann ehmuab, avasuil ja silmil imestanult ringi vaatab.

„Jaak, mes sa's muretsed, ole linna-meese kohe, aja rind ette ja tead isegi kuhu pärast lähme!“

„Kohu?“ küsib Jaak silmi pilgutades.

„Sinna!“ ja Peedu lööb sõrmega nipsu kõrisõlme pihta,

„Ei tea-a!“ venitab Jaak.

„Mis ei tea, ikka lähme, mis pidu see muidu on!“ ja Peedu laksutab keelt.

„Eks sa's, jaak, katsu aga minna!“ pistab unest virgunud Ann meeste jutu vahele.

„Ennäe keelajat, kas Jaak ise ei tea, või mis!“ imestab Peedu.

„Jaak nüüd midagi, või raha loopima,“ toriseb Ann.

„Ikka lähme, üks ole, Märt, sina ju peremees,“ ja Peedu naerab, nähes Anne tusiast nagu.

„Mes sa's nii lõugad, muidugi et lähme,“ sosistab Märt tasa Peedut müksates.

* * *

Mallel ja Peedul kui linna inim.stel on vast tegu Tila rahvağa. Mine juhi ja seleta neile sarnases rahvamurrus kui tahad! On kuidagi saadud Vabatauseplatsini, ent siin on liikumine väga vaevane. Jutukõmin lämmatab tasase kõneluse ning rohkem tuleb seletada kätega kui suuga. Siis on püsti häda, kui esitab Jaak mõne küsimuse. Siis tuleb mõirata nii, et juudi „senakook“ kus ka pilte näidatakse — nagu Peedu seletas — kõmiseb. Ent siis silmab Märt kesk platsi raudaiast piiratud väikest kõrgendikku; peatab Peedut, ning näpuga huvialusele näidates, küsib:

„Mes kopel see seal on?“

„See,“ ja Peedu teeb täh'sa näo, „see pole kellegi vasikakopel, see on aed, kus seisib Peeter pervoi ausammas. See võeti maha, lõhuti ära ja pidid uue samba asemele panema. Rohkem ajakohase ja ilusa, nüüd tead,“ lõpetab Peedu oma seletuse.

„Julged mehed need linna mehed ikka! Võtavad Peeter pervoi maha ja kohe puruks. Aga miks nad siis veel uut pole üles pannud?“ küsib Märt.

„Eks nad siis pane, kui jõuavad!“

Ega's see kungas ühes aiaga kuhugi jookse, aega ju on . . .“

„Ei noh ega ta nüüd jookse, aga üks sambaga oleks nagu ilusam. Ilus linn ja nii, aga tühi koht kesk linna. Meilgi pandi üles uus, et las' aga olla, vaata kõrgem, o-o, palju kõrgem kui need seal!“ ja Märt osutab sõrmega platsi ümbritsevaile laternapostidele.

Märt tahaks veel seletada endi auserambast, ent rahvas hakkab liikuma; kostab muusika ning tolles askelduses kaob igasugune tahe pühendada end kõrvalistele asjadele. Ann ja Jaak jälgivad Peedut-Märti, hoiavad kinni teineteise käest, et mitte lahku minna, kuna jälle neil otse kannul tungivad Reet ja Mall.

Kõik läheb hästi, kuni on jõutud laulupeo platsini, isegi piletid on naistele pihku pistetud, kui äkist pileti saajad märkavad, et andjad kadunud. Mine otsi neid nüüd rahva hulgast! Sellegagi tegu, et naise ei lahutataks üksteisest. Ann silmitseb nukra!t ringi, isegi paaril korral on ta nõrgalt Jaaku hüüdnud, ent on sellest loobund, kui mõned lähedal seisjad naerdes tähendasid:

„Noorik, kas Jaak on jalga lasknud?“

Teiste sundimisel astub Ann viimaks laulupeo platsile; vastumeelne on see talle, oleks ikka parem kui oleks jäänud välja värava taha, siis oleks ehk kergem Jaaku tabada; aga nüüd kuula laulu ja otsi Jaaku ja see on ülesanne, mille täitmisel nõrkeb Ann. Süda on nii rahutu, jumal teab mis võib juhtuda veel Jaaguga ja kas enam üldse näevadki teineteist. Too mõte on Annele piinav, paneb südame nii imeliselt tui-kama ja kisub silmist pisarad päivitatud põskedele.

„Mis sa's nüüd, Ann, kohe nii ime-lik!“ rahustab Reet, märgates Anne mahalöödud olekut.

„Aga Jaak!“ vastab Ann väriseval häälel.

„Tühja temaga, näe Märt ka kadunud ja Peedu, kohe kõik, kas meie sellepärast piriseme? Küll nad tulevad, kui mitte ennem, siis õhtul koju endid ikka a'avad!“ rahustab Reet kõrva tuule järgi seades, et paremini kuulda tuulest kantavaid helisid . . .

Samal ajal istub Annest taganutetud

Jaak restoraanis ühes Märdi ja Peeduga. Niisutavad kuivanud keeli ja ajavad juba „täitsamehe“ jultu. Märt on jõudnud kohaneda olukorraga. Ümised laulda ja lööb kahvliga takti mängivale muusikale. Peedu seletab, õigemini karjub Jaagule linna asjadest, tööst, laevadest, leiva- ning lihahindadest ja jumal seda teab millest veel. Samas teeb saladusliku näo, ajab suu õige jaagu kõrva ligi ja sosistab. Jaak, nüüd saab ta ka aru teise sosinast või mitte, aga peaga ta noogutab ja muheleb.

Siis kui vaikib Peedu, viskab Jaak lallutavalt:

„Võiks õige minna, jah!“

„Oota, oota, kuhu sa's kipud? Suur valge väljas veel, aga tema muudkui lähme; istume aga veel!“ rahustab Märt minekule asuvat Jaaku.

„Kuhu sa's õige tahad minna?“ esitab Peedu küsimuse.

„Koho?“ imestab Jaak, katsudes kinni vajuvaid silmi lahti hoida, „eks ikka laaloole!“

„Tola, ei sa's ka aru saa, mis sulle räägitakse. Ma tahtsin hoopis teise kohta minna. Seal on lõbusam, seal on nii ja nii,“ ning Peedu habemes nägu teeb veidra grimassi.

„Peedu, oled ikka üks koradi sell mul küll! Noh, lähme siis pealegi, kui Jaak nii sinna kipub!“ ja Märt tõuseb.

Väljudes näib kõigil kolmel, kui oleksid nad sattunud võõrasse kohta. Majad paistavad väikestena, küürus ja vildakile lõmmitavatena. Tänavad künklistena ja auklistena. Komistavad nägematuil takistusil ning vaatamata püüetele ei nihku paigast. Tõsta jalgu nii kõrgele kui tahad, aga edasi ei saa! Ehk olgu siis, kui lähed, siis lähed hulga maad kohe korraga. Jaak on unustanud valutavad jalad, ent nüüd tundub kui oleks läinud kõik valud ja raskused pähe. See tahab vägise nagu kehast lahkuda, nii pakitseb seal

ja taotakse ning süda see läigib, kui oleks Jaak enese raske tööga katkestanud. Nõnda kestab nende kolme teekond: tuikudes ja komistades, teisi tõugates ja ise tõugatavad olles, vahest täiest kõrist hõisates, samast sosinal lallutades. Peedu, too linnamees, laseb vahest laulu:

„Priius kallis...“ ent lõpp hajub arusaamatuks kahinaks ning rauged habemes.

„Jaak, kurat, vahi, mis elukas see seal on?“ ning Märt seisatab harkis jalul.

„See, see... oeh... on... ei tea... on just kui meie vasikas!“ katsub Jaak silma ees virvendavale kogule täpset kirjeldust anda.

„Vasikas, ise oled vasikas! Aga vaat seal kaks pead, neli jalga! Ja, Jaak, vahi, kuidas ta käib! Vahest on pead tal maas, vahest kõnnib kahel jalal. Mis see küll peaks olema?“ ning Märt vahib ja vahib tuikudes ja tõlledades, liginevat „elukat.“

Korraga pannakse üks käsi Märdi õlale ning hääl kargatab:

„Mis te siin tolgendate ja karjute?“

Märt ja Jaak on heidutatud; sõnad nagu tahaks tulla, ent kleepuvad suulaes.

Siis kõneleb Peedu kui algusest lõpuni nende juht kunagi:

„Meie — ei midagi! Nii, tuleme ja tuleme. Lauupeolt siia ja siit numbrisse! Kadusid naised ja kõik! Ja nüüd ole hea, ole täitsamees, võta viis säh, aga vii meid sinna, tead isegi!“ ja Peedu raputab pead, tõstab üht kui teist jalga, lööb lõdvalt käega ning vaatab, kuis ta seltsilised Jaak ja Märt mingisugusesse kõikusse kasti paigutatakse. Siis aitab keegi tedagi teiste juure, istub neile seltsiks ning vaigistab Märti, kes kisendab et: kurat olla laulupeol ja viia tema — Tila peremehe — Märt Tila — põrgusse.

ETK veinid

ei puudu enam üheski perekonnas.

Puhtad naturaal

õuna ja sõstra veinid.

Müüdi:

1927. a. 19.449 pdl.

1928. a 5 esimesel kuul 19.367 „

Nõudke igalt poolt,

Eesti Tarvitajate Keskkühisus

OSKAR KILGAS

TRIKOO-, SUKA JA PITSIVABRIK

Prii tän. 3.

Tallinnas

Kõnetr. 2-23.

Valmistab kõrges headuses

siidi-, floor-
ja villaseid

SUKKI JA SOKKE
LASTESUKKI

Villast-, puuvillast- ja siidist-

trikoo pesu, spordiülkondi j. n. e.

Pesupitse: klöppel- ehk venepitse
broderii ja gepüür.

Müük ainult en gros!!

Müük ainult en gros!!

Pereemad, olge kokkuhoidlikud!

Ega meie rikkamad ole kui teised Euroopa rahvad, et ainult koorevõid ja searasva sööme.

Taimevõi on niisama häa kui koorevõi, ja **taimerasv** — kui searasv.

Pange oma perele ilma nimetamata „**KOKK**’a“ ehk „**JAVA**’t“ lauale ja igaüks tarvitab teda rahuliste koorevõi eest, kuna köögis „**KÖÖGI KOKOVAR**“ ja „**STELLA**“ searasva ja köögi-
või aset täidab.

„**KOKK**“, „**JAVA**“, „**KÖÖGI KOKOVAR**“ ja „**STELLA**“ on Esimese Eesti taimevõi

tehase „**KOKK**“a valmistud kõige paremast ja puhtamast pähklirasvade-
dest — täiesti või taoliseks.

Maitsege ise, siis saate uskuma!

Müüa igas paremas kaupluses. Suurel hulgal tellida.
Tallinn, Siiversi tän. 3. Tel. 25-26.

Ajakiri „ROMAAN“

(VII. aastakäik)

toob igas oma korralikult kaks korda kuus ilmuvas numbris romaane ja lühemat
proosakirjandust mitmekesistelt rahvustelt laialises valikus.

„**ROMAAN**’i“ siht on tutvustada Eesti lugewale rahvale maailma
tähtsamaid kirjanikke nende põnewamate ja tuumaka-
mate teoste teel.

„**ROMAAN**“ toob põnewaid jutte, on see ju „**ROMAAN**’i“ otsekohene
ülesanne, et igaüks leiaks temas väärtuslikku ja huwi-
tawat lugemist.

„**ROMAAN**’i“ keel on rahvalik ja arusaadav igaühele.

Tellimishinnad:

1/1 aastas (24 nr.nr.)	7 kr. 50 senti	2 kuus (4 nr.nr.)	1 kr. 60 senti
1/2 „ (12 nr.nr.)	4 „ — „	1 „ (2 nr.nr.)	— „ 80 „
1/4 „ (6 nr.nr.)	2 „ 25 „	Üksiknumber	— „ 40 „

Kõik järgnewad romaanid lõpewad iga aastakäigu viimases numbris ja järg-
miste aasta esimeses numbris algawad juba uued romaanid.

„**ROMAAN**’i“ tellimisi wõtawad westu, ka endiste aastakäikude peale, ilma iga
lisamak-uta kõik postkontorid ja raamatukauplused.

ÜKSIKNUMBRID müüwad kõik ajalehe müüjad, raamatukauplused ja raud-
tee raamatukapid.

Endiste aastate (1922, 1923, 1924, 1925, 1926 ja 1927 a.a.) üksikud numbrid on
weel saada talitusest hõiliku hinnega, peale nr. 1. 1922 aastast.

Tellimine 1928. aastaks kestab edasi. Tellida võib ükskõik missuguse numb-
riga alates.

„**ROMAAN**’i“ talitus, Tallinn, Müüriwahe tän. 16.

H. REILE Seebivabrik

Tallinn, Paldiski maantee nr. 29

telefonid Nr. Nr. 14-30, 19-78

Valmistab ja müüb odavate hindadega

Kirjut pesuseepi
Kollast pesuseepi
Rohelist seepi

Kõiksuguseid tualett seepe kaup-
meestele ja asutustele odava hinna
juures, soodsad ostutingimused.

Eesti kinnitus- aktsiaselts

„POLARIS“

Toimetab kinnitusi

Tule, murdvarguse, maa- ja mereveo, väärtpaberite, klaasi ja kasko

Õnnetuste vastu.

Agendid igas linnas

:::

Agendid igas linnas

Juhatus asub TALLINNAS
Vana Viru 12. Tel. 14-41, 7-38

Osakond asub TARTUS
Lihaturg 7 Tel. 6-76

Telegrammide aadress: „POLARIS“

Kolmas Tartu Laenu- ja Hoiu-Ühisus.

Tartus, Suurturg 8. — Juhatuse telef. 11-13. Üldine telef. 99.

Äriseis 1. augustil 1928 a.

Aktiva.

Kassa ja jooksvad arved	
teistes pankades	Kr 137.837.94
Väärtpaberid	3.880.60
Laenud	2.461.000.67
Korrespondendid:	
„Loro“	24.968.06
„Nostro“	1.857.55
Vallasvara	13.048.30
Garantiid	105.119.20
Makstud prots. ja komisjon	18.359.45
Kulud	43.445.93
Muud aktivad	23.229.75

Kr. 2 832 747 45

Passiva.

Osamaksud	Kr. 178.281.15
Tagavarakapitalid	20.789.64
Hoiusummad	2.011.377.82
Kontok. ja vekslite redisk.	130.925.36
Riikliste laenude	
kontokorrent	167.401.55
Korrespondendid „Nostro“	1.132.30
Garantiid	105.119.20
Väljavõtmata hoius. %/0	3.697.82
Saadud prots ja komisjon	193.696.95
Muud passivad	20.325.66

Kr. 2.832.747.45

Ühisus võtab raha hoiule, annab laenusid välja ja toimetab kõiki panga operatsioone.

JUHATUS.

Igaüks teab,

et

Thermaenius viljapeksumasinad,

Sandbäcken nahvtamootorid,

herkules heina- ja viljakoristamismasinad,

Arvika ja **Rasevsky** adrad ja äkked

on viimane tehnika saavutus põllutöömasinate alal ja ostab sellepärast kindlasti ainult ülalnimetatud masinaid ja riistu

Müük soodsate hindade ja tingimustega, tellimiste täitmise kiire ja korralik

Peaesitaja

A.-S. C. A. Virkhaus

TARTUS, Narva (Peterburi) t. 42, kõnetr. 1-95
TALLINNAS, Väike Karja t. 1. krt. 5, kõnetr. 6-22

Uusi jällegi täiendatud
SAMPO VILJAPEKSUMASINAID
 ja **BMW mootoreid** 5-hob. jõust. peale.

missugused on vastavamaid endi otstarbele ja kohasemad meie oludele, kus tihtilugu ka võrdlemisi niisket vilja peksma oleme sunnitud, soovitab soodsate hindade ja maksutingimustega

J. J. PAULSON,

TALLINN, Narva maantee nr. 52, kõnetraat 41-40.

Moe-, pudu- ja pesuäri
Vennad Lepp

TARTUS. Kaubahoov nr. 2, tel. 4-81. TARTUS.

Alaliselt suur valik:

valgeid ja värvilisi triiksärke, kraesid, mansette, kaelasidemeid, siidi kaelasalle, trakse, kindaid, sukki, sokke, taskurätte, meeste- ja naisterahva pesu, võimlemistrikoosid, puuvillast ja villast trikoopesu, koetud villaseid jakke ja veste, pitse, pesatse ja kõiksugu hooaja moe-, pudu ja pesukaupu.

Vihmavarje, jalutuskeppe.

Käsitööniite D. M. C. ja C. B.

Villast lõnga rohkeis värves.

Võimlemis- ja hommikukingi.

Igasugune auruga riiete voitimine.

Müük suurel ja väiksel arvul.

Hinnad võistluseta.

A-s. Vennad Kimberg

TALLINN,

Rüütli tän. nr. 4

kõnetraat 18-07

SOOVITAB LADUST:

Rootsi ja inglise tsing. katuseplekki,

Musta raudplekki,

Naelu ja traati,

Tsinkvalget, tinavalget, värnitsat ja ookirt.

Lukke, uksè- ja akna-hingesid, käehakatisi
ja muud ehitusematerjali.

Kõige soodsam ostukoht jälle-
müüjatele

ELEKTRI SELTS

= **AEG** =

EESTI OSAKOND

Tallinn, Raekoja pl. 4
Telef. 15-90 — 27-51.

Tartu, Kүүni tänav 3
Telef. 4-91.

Triikraud — Keeduaparaadid — Armaturid,
Tolmuimejad. Kellad, — Install-materjal

OSAMAKS VÕIMALDATUD